

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

IDEALURI COMUNE – ÎNVĂȚĂMÂNT LA DISTANȚĂ – SUCCESE APROPRIATE

Sâmbătă și duminică, 18 și 19 octombrie, la toate cele 44 Centre teritoriale pentru Învățământul la Distanță din țară și cele 8 centre din străinătate – Chișinău, New York, Madrid, Tel Aviv, Toronto, Paris, Roma, Viena - au avut loc întâlnirile metodice de lucru cu studenții și cadrele didactice, organizate cu prilejul deschiderii anului universitar 2008-2009. Au fost prezenți membri ai Senatului Universității Spiru Haret și reprezentanți ai facultăților/specializărilor.

Anul universitar a debutat sub auspiciile ideilor transmise de profesorul universitar doctor

Aurelian Gh BONDREA, președintele și rectorul Universității Spiru Haret, în cuvântarea rostită la București la 1 octombrie.

Studenții și cadrele didactice sunt chemate să acționeze pentru transpunerea în practică a valorilor promovate în cadrul *Procesului Bologna*. Obiectivele strategice avute în vedere se referă la creșterea permanentă a calității procesului educațional și continuarea implementării unei culturi pro-calitate în toate sferele activității și la toate nivelurile, atributele esențiale reprezentându-le modernitatea și competitivitatea, flexibilitatea și

dinamismul, performanța și eficiența, amplificarea și diversificarea cercetării științifice, valorificarea superioară a întregului potențial creator al marii familii haretiste.

O bază materială, o infrastructură performante în continuă dezvoltare, cadre didactice de o calitate umană și profesională excepțională, cursuri, manuale, tehnică de vârf, stau la dispoziția celor doritori să învețe. Și, pentru că, fără îndoială, au această dorință, OPINIA NAȚIONALĂ le urează mult succes în acest nou an universitar!

Paginile 2 – 3

La începutul anului 2009, Universitatea Spiru Haret primește Vizita echipei de evaluare EUA

Săptămâna trecută, o delegație a Universității Spiru Haret, compusă din prorector – președinte al Comisiei pentru Calitate, prof. univ. dr. Constantin Mecu, cancelar general, conf. univ. dr. Cornel Codiță, și directorul Departamentului pentru Asigurarea Calității, prof. univ. dr. Elena Doval, a participat la „Reuniunea Universităților”, manifestare menită să familiarizeze instituțiile, ce vor fi supuse evaluării de către EUA, cu procedurile Asociației Europene a Universităților (EUA).

În cadrul acestei reuniuni, profitabilă pentru procesul de autoevaluare, instruirea a fost realizată de: Manuel Assuncao – vicerector la Universitatea Aveiro Portugalia, Georges Verhaegen fost rector la Universitatea Libera Bruxelles, Violeta Atanassova – responsabil de program, Tia Loukkola, manager de program, și Andree Sursoc – secretar general adjunct. Au participat delegații din 10 universități, care au fost acceptate în vederea evaluării în perioada 2008-2009.

Programul reuniunii a constat din: • prezentarea obiectivelor și introducerea în procesul de

evaluare; • puncte de vedere asupra evaluării din perspectiva președintelui echipei de evaluare; • autoevaluarea: experiența Universității Aveiro-Portugalia. Exemplu de chestionar de evaluare a

satisfacției celor interesați de universitate;

• impactul evaluărilor și activitățile ulterioare; organizarea vizitelor: aspecte practice.

Față de Ghidul privind programul de evaluare, sunt de reținut mai multe aspecte:

• scopul acestui demers vizează evaluarea instituțională pentru îmbunătățirea activității (și nu facultăți sau programe), prin care se acordă sprijin ca universitatea să-și atingă obiectivele spre propriul beneficiu. Nu se utilizează criterii de evaluare, cu excepția Standardelor Europene:

• evaluarea se bazează pe autoevaluarea realizată de instituție și pe două vizite (una preliminară și una finală);

• autoevaluarea se realizează de către un grup numit prin decizia rectorului, format din maxim 10 persoane (personal didactic cu poziții semnificative, personal administrativ și studenți). Președintele/rectorul instituției nu face parte din echipa de autoevaluare, dar își asumă responsabilitatea procesului de autoevaluare și a raportului;

• autoevaluarea se bazează pe analiza SWOT și va reflecta realitatea rezultată din managementul calității și din capacitatea instituției de a se schimba, evidențind punctele slabe și constrângerile;

• echipa de evaluare nu va da un calificativ, ci va prezenta un raport critic și analitic, care va fi afișat pe site-ul EUA;

• este important ca instituția să continue evaluarea. De asemenea, este important ca vizitele să fie bine organizate (inclusiv întâlnirile cu studenții și comunitatea academică);

• Universitatea Spiru Haret este programată pentru vizită în perioada 25-27 ianuarie sau 8-10 februarie 2009. Raportul de autoevaluare trebuie să ajungă la echipa de evaluare cu patru săptămâni înainte

VIZIUNE ȘI MISIUNE ACADEMICĂ

Trăind la New York și predând în sistemul universitar american și fiind implicat și în sistemul de învățământ de la Universitatea Spiru Haret, îmi este ușor să fac analize și comparații și lucrul acesta este firesc în momente de bilanț, ca cel de acum, la încheierea unui an calendaristic. Comparația însă este un temeinic prilej de mândrie că lucrez la Universitatea Spiru Haret și că sunt zi de zi martorul spectaculoasei evoluții pe care o are pe multiple planuri, incluzându-le în special pe cel academic, tehnologic și administrativ.

Privind retrospectiv la câte s-au întâmplat într-un singur an, lucrurile devin elocvente de la sine. Dezvoltarea universității pe verticală și pe orizontală în mod echilibrat în același timp, adică performanța câștigării în calitate (tehnologie) și cantitate (extindere geografică absolut surprinzătoare) indică cu prisosință

Prof. univ. dr.
Theodor DAMIAN
New York

viziunea conducerii universității, a rectorului ei în special, viziune care se conjugă armonios cu sensul acut al unei misiuni bine înțelese la locul potrivit și în momentul potrivit.

Viziunea articulează misiunea, iar misiunea consolidează și validează viziunea și o face astfel să devină mai cuprinzătoare și mai dinamică, factori fără de care nu se poate vorbi de succes în adevăratul sens al cuvântului.

Ceea ce conducerea universității a înțeles bine este foamea pentru educație și cultură care există în România în medii care nu întotdeauna au acces plener sau confortabil la tipul clasic de educație și deschiderea instituției pentru a împlini această nevoie în mod ingenios și practic.

Dotarea universității cu tehnologie de vârf, de cel mai competitiv nivel și în Occident, investirea masivă în învățământul la distanță (miracolul care revoluționează educația academică în mod definitiv și administrarea competentă și dinamică a acestui sistem), crearea de centre universitare în provincie, înseamnă o dovadă de realism, de sesizare a oportunității, a momentului kairotic.

Pentru a putea înfăptui acțiuni de pionierat ca acele întreprinse de universitate și conducerea ei este nevoie de cu atât mai mult curaj cu cât investiția este mai mare, pentru că astfel și riscul este mai mare.

Faptele o dovedesc: prin buna chivernisire a capitalului, rezultatele au apărut brilante și incontestabile și ele reprezintă garanția avansării pe același drum, garanția viitoarelor succese.

Programele celor două canale ale TVRM

Pag. 7

PUNCTE DE VEDERE

Oligopolul – coloana ionică a globalizării

Prof. univ. dr. Ion POPESCU
Prof.univ.dr. Aurelian A. BONDREA
Lector univ.dr.d. Mădălina CONSTANTINESCU

binecunoscuta revistă britanică *The Economist* ajungea la concluzia că firmele multinaționale reprezintă unul dintre cei mai reprezentativi factori ai progresului economic contemporan. Ele „răspândesc bogăția, munca, tehnologiile avansate și contribuie la ridicarea standardului de trai și îmbunătățirea mediului de afaceri”. În același timp, corporațiile multinaționale constituie latura „cea mai vizibilă a globalizării”. Cât adevăr conțin aceste afirmații?

Înainte de a vedea care sunt principalele argumente ce vin în sprijinul acestor afirmații, trebuie să ne oprim, fie și pe scurt, asupra câtorva probleme, a căror rezolvare ne-ar deschide calea spre înțelegerea mai bună a acestui fenomen care marchează profund economia mondială în prezent. Prima dintre ele se referă, desigur, la definirea corporațiilor multinaționale și a structurilor lor organizatorice. Al doilea aspect vizează locul pe care acestea îl ocupă în economia mondială contemporană. În fine, în al treilea rând, se impune a stabili rolul pe care corporațiile multinaționale

il au în redistribuirea globală a factorilor de producție și intensificarea procesului de globalizare.

• Concentrarea transfrontalieră

Concentrarea transfrontalieră a capitalului ne poate furniza, desigur, o primă aproximare a gradului de rivalitate oligopolistă, adică de a vedea numărul celor care sunt capabili de o concurență globală. Cu mai bine de 50 de ani în urmă, în scopul perfecționării cadrului legislativ antitrust, în SUA s-a încercat realizarea unui acord între economiști asupra principalilor indicatori ai concentrării capitalului. La data respectivă, volumul producției și cel al vânzărilor au fost utilizate ca primele elemente de acoperire a nivelului de concentrare și a formei dominante de concurență în cadrul unei ramuri sau grupe de produse. Cea mai mare parte a economiștilor, pomind de la această constatare, a ajuns la concluzia că, dacă partea primelor patru mari firme în producție, vânzări și cifră de afaceri într-o ramură sau clasă de produse era inferioară a 25%, ne confruntăm cu o concurență imperfectă.

(Continuare în pag. 4)

IDEALURI COMUNE — ÎNVĂȚĂMÂNT LA DISTANȚĂ — SUCCESE APROPRIATE

Piatra Neamț

80% dintre studenți sunt angajați

Prof. Mihai OBREJA

Astăzi la Centrul ID Piatra Neamț sunt înscriși 4.285 studenți la cursuri universitare cu examen de licență și 345 studenți la studii de masterat (70 din anul trecut), atât ciclul II Bologna, cât și postuniversitare. Studenții sunt înscriși la toate facultățile din București ale universității și la 3 facultăți de la centrul Brașov, adică la 22 specializări din cadrul a 19 facultăți. Numai în anul I 2008-2009

s-au înscris până la ora actuală 1.806 studenți și 289 masteranzi.

Un procent de 80% din studenți sunt angajați, predominând polițiștii, funcționarii publici din primării și consilii locale, precum și cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar. Studenții cu o profesie deja bine definită (arhitecți, medici, profesori, ingineri) urmează a doua facultate în cadrul centrului nostru.

Studenții au acces la cele 58 de calculatoare care există la ora actuală în cele 3 săli ale centrului nostru, pentru a se

informa și documenta cu ultimele noutăți apărute pe site-ul Universității *Spiru Haret*.

De remarcat este faptul că printre studenții noștri se numără personalități ale orașului și județului nostru (consilieri locali, primari, inspectori școlari, directori de unități școlare) și a sportului românesc, cum ar fi Luminița Huțupan, studentă în anul III, Facultatea de Educație Fizică și Sport.

De asemenea, la Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice studiază redactori și reporteri de la diferite televiziuni și ziare locale.

Miercurea Ciuc

Asigurarea competenței în condițiile integrării în Uniunea Europeană

Prof. Gergely ANDRAS

Centrul ID Miercurea-Ciuc este situat în municipiul reședință a județului Harghita, și-a început activitatea în anul de învățământ 2004-2005. Inițiativa domnului prof. univ. dr. AURELIAN GH. BONDREA privind acoperirea tuturor zonelor țării în ideea creării posibilității participării solicitanților la învățământul universitar și nu, în ultimul rând, de-a asigura acoperirea și a zonelor geografice relativ izolate cu rețea de studii superioare a fost îmbrățișată de un colectiv de

intelectuali, doritori de a dezvolta rețeaua de educare a adulților.

Evoluția numărului de studenți și a specializărilor solicitate reflectă rezultatul preocupărilor constante, care la acest început de an universitar 2008-2009 prezintă următoarea situație:

– 2.800 de studenți la Ciclu Bologna I, înscriși la 19 facultăți, 29 specializări;
– ciclul II Bologna, curs universitar de masterat, au solicitat participarea 105 studenți, la 10 facultăți și 16 specializări;
– la masteratul postuniversitar s-au înscris 95 cursanți la 10 facultăți, 18 specializări.

Ne aflăm deja în semestrul III de masterat postuniversitar, a căror pregătire se încheie în sesiunea de iarnă. La aceste forme la Centrul nostru își desfășoară pregătirea 56 studenți.

Datoria noastră, dincolo de profesionalismul coordonării activității de admitere, pregătire și evaluare este să manifestăm exigență sporită pentru traducerea în fapte a strategiei universității de perfecționare permanentă a calității învățământului, obiectiv primordial al întregului demers pentru asigurarea competenței în condițiile integrării în Uniunea Europeană.

Giurgiu

O universitate pentru România de mâine

Astfel, în Centrul pentru Învățământ la Distanță Giurgiu, înființat din anul 2004, se pregătesc circa 4.100 de studenți și 450 de masteranzi în anul universitar 2008-2009 pe cele două cicluri: studii universitare de licență și studii universitare și postuniversitare de masterat.

Studenții din cadrul Centrului ID Giurgiu, de diverse vârste, vin din toate părțile sociale, atât de la țară (fii de țărani, de funcționari din diverse servicii publice), cât și din municipiul Giurgiu și orașele Bolintin Vale și Mihăilești.

În proporție de 60% sunt angajați în câmpul muncii: Ministerul de Interne, Ministerul Apărării Naționale, învățământ, primării, comerț, agricultură, iar ponderea pe grupe de vârstă este deținută de tineri între 18 și 30 ani.

În vederea examinării computerizate a studenților în Platforma Blackboard, Centrul nostru a fost dotat cu calculatoare performante, camere de luat vederi, asigurând în felul acesta o examinare rapidă și eficientă a studenților.

Având acces la Internet suntem în comunicare permanentă cu facultățile din cadrul Universității, cu conducerea Universității, cu studenții prin poșta electronică.

Teleîntâlnirile de lucru săptămânale cu conducerea Universității, respectiv cu conducerea Departamentului pentru Învățământ la Distanță au scopul de a prezenta măsuri concrete referitoare la desfășurarea activității noastre și de îmbunătățire a acesteia în temeiul legii.

Studenții beneficiază în incinta Centrului de o bibliotecă dotată cu manuale astfel încât au atât posibilitate de a cumpăra, cât și de a studia în sală.

Centrul nostru pentru învățământ la distanță are astfel un rol catalizator în ce privește învățământul și răspunde bine la întrebarea: Cum să reușești să pregătești intelectual oamenii de aici, astfel încât să-și desfășoare concomitent și activitățile cotidiene și cele legate de serviciu?

Activitatea desfășurată la Centrul Teritorial pentru Învățământ la Distanță Giurgiu se înscrie în linia generală promovată de Universitatea *Spiru Haret*, aceea de a răspunde eficient provocărilor începutului de mileniu III din domeniul educației, că, într-adevăr, Universitatea *Spiru Haret* este o universitate pentru România de mâine.

Blaj

Un învățământ modern

Liana STĂNCULEA

Spiritul Blajului a influențat pozitiv mobilizarea și dezvoltarea Centrului pentru Învățământ la Distanță din Blaj care a ajuns să fie remarcat de către tineretul din zonă și de către unitățile de învățământ superior surori.

Disponând de o bază materială modernă și de cadre didactice corespunzătoare această unitate realizează un învățământ modern și agreeat de tineretul studios.

Disponem de laboratoare ultramoderne echipate cu calculatoare performante ceea ce asigură desfășurarea orelor de pregătire practică și teoretică în cele mai bune condiții.

Prin învățământul la distanță tinerii își pot păstra locul de muncă și își pot asigura obținerea veniturilor, de care au nevoie pentru întreținere și acoperirea cheltuielilor de studiu. Aici, pot să-și aleagă specializarea și să urmeze cursurile în funcție de dorințele lor. Punerea la dispoziția studentului a întregului arsenal de posibilități și înlesniri, realizării dorințelor și necesităților acestuia, constituie un beneficiu al tehnicii moderne, și al promovării informației în procesul de învățământ. Studentul este ferit de arbitrar și de un proces imperfect de evaluare a cunoștințelor sale.

Deva

Ec. mat. Ioan MANEA

La începutul anului universitar 2008-2009, sunt înscriși peste 5.000 de studenți și masteranzi.

Studenții și masteranzii, înscriși la Centrul pentru Învățământ la Distanță Deva, provin din aproape toate localitățile județului Hunedoara, începând cu Valea Jiului și continuând până în Munții Apuseni.

Ei activează în toate sectoarele și domeniile de activitate, dintre care amintim: industrie, agricultură, prestări

Studenți olimpici

servicii, școli, administrație publică (primării, poliție, administrații financiare, pompieri), sistemul bancar, asigurări, justiție ș.a.

O mare parte din studenții Centrului Teritorial pentru Învățământ la Distanță Deva, sunt absolvenți de liceu, promoția 2008, care nu sunt încadrați în câmpul muncii.

Până în prezent, la Centrul Teritorial pentru Învățământ la Distanță Deva au absolvit peste 1.200 de studenți (promoțiile 2006, 2007 și 2008). Toți absolvenții și-au asigurat un loc de muncă, fapt ce dovedește

că Universitatea *Spiru Haret* București, prin Centrele Teritoriale ID asigură cele mai bune condiții de pregătire în învățământul superior.

O parte din absolvenții Centrului Teritorial pentru Învățământ la Distanță Deva ocupă funcții de conducere în diverse firme sau instituții.

De remarcat este faptul că la Centrul Teritorial pentru Învățământ la Distanță Deva studiază studenți care au făcut parte din lotul olimpic al României la Jocurile Olimpice de la Beijing sau din loturile naționale participante la Campionatele Europene și Mondiale.

Baia Mare

Îmbunătățirea sistemului de informare a absolvenților de liceu

Prof. univ. dr. Vasile ȚIPLEA

Centrul pentru Învățământ la Distanță Baia Mare a luat ființă în anul 2003, fiind al doilea centru din Județul Maramureș, primul fiind la Sighetu Marmăției.

Crearea celor două Centre pentru Învățământ la Distanță a constituit o foarte mare realizare în domeniul învățământului superior din această zonă, având în vedere faptul că județul este împărțit în două părți aproximativ egale de lanțul de munți ai Maramureșului. Astfel, pentru zona Sighetu Marmăției, Vișeu, Borșa s-a creat Centrul ID Sighetu Marmăției, iar pentru zona Baia Mare, Lăpuș, Codru, a luat ființă Centrul ID Baia Mare.

Realizarea a două Centre în județul Maramureș s-a dovedit benefic și s-a realizat ca urmare a preocupării Departamentului pentru Învățământ la Distanță, din cadrul Universității *Spiru Haret*, fapt ce a contribuit la acoperirea lipsei de cadre cu studii superioare din această zonă a țării.

Creșterea an de an a numărului de studenți la Centrul pentru Învățământ la Distanță Baia Mare a fost determinată de

următoarele acțiuni întreprinse de către colectivul Centrului:

– s-au prezentat profilele facultăților din componența Universității *Spiru Haret* la toate unitățile școlare din zona Baia Mare și împrejurimi, claselor terminale la toate unitățile școlare din zona Baia Mare și împrejurimi, claselor terminale înaintea susținerii examenului de bacalaureat, asigurând materialele publicitare specifice, obținute pentru admiterea din anul universitar 2008-2009;

– s-a luat legătura cu toate primăriile, privind acordarea de sprijin privind posibilitatea informării celor ce doresc să se înscrie la specializările din cadrul Universității *Spiru Haret*;

– au fost invitate grupuri de salariați din unități de producție, administrative, unități ale Ministerului Administrației Publice și Internelor etc. la sediul Centrului pentru a li se face cunoscute avantajele învățământului la Distanță la Universitatea *Spiru Haret*;

– s-a întocmit un program concret de distribuție a materialelor publicitare la fiecare unitate la care s-a considerat că există salariați care solicită să urmeze studiile la forma de învățământ ID. Aceste materiale au ajuns la timpul potrivit la cei interesați;

– am realizat o bună colaborare cu Departamentele de Resurse Umane, cu dirigenții de clase, directorii de unități școlare, în vederea cunoașterii de către cei interesați a posibilității de a urma cursurile de licență, masterat online și pregătire în domeniul psiho-pedagogic.

Prin măsurile întreprinse și prezentate, s-a reușit ca la o serie de facultăți în ultimii ani numărul de studenți înscriși să depășească 200-300 studenți, din care exemplificăm: Facultatea de Drept și Administrație Publică București, Management Brașov, Psihologie București, Management Financiar-Contabil București, Științe Juridice și Administrative Brașov etc.

În vederea creșterii numărului de studenți dintre absolvenții tineri am realizat o bună colaborare cu Inspectoratul Școlar al județului Maramureș, în urma căreia a crescut ponderea absolvenților din colegii, licee, grupuri școlare, promoția 2008.

Din experiența acumulată și din programul pentru anii viitori, ne propunem să îmbunătățim sistemul de informare a absolvenților în toate unitățile școlare în care se organizează examen de bacalaureat și în restul unităților din zonă.

Oradea

Creșterea eficienței în activitatea cu studenții

Prof. Iosif EILENDER

Acum, la debutul anului universitar 2008-2009 numărul de studenți înscriși la Centrul Teritorial pentru Învățământul la Distanță Oradea, la 20 dintre facultățile Universității, depășește cifra de 3.400. Cei mai mulți sunt cei interesați de specializarea Drept și Administrație Publică, urmează Contabilitatea și Informatica de Gestione, Managementul Financiar-Contabil și Psihologia. Marea majoritate a studenților fac parte din categoria persoanelor ocupate, cu un loc de muncă ce nu le permite frecventarea cursurilor „la zi”, care sunt însă domnie să se perfecționeze și, în același timp, să urce scările ierarhice ale firmelor sau instituțiilor pentru care lucrează.

Față de primii 2 ani ai activității Centrului nostru teritorial, când se înscriau la diferite facultăți numai persoane aflate în câmpul muncii, se remarcă în ultimul timp creșterea interesului față de învățământul la distanță și în cazul absolvenților de liceu din promoțiile curente. Unii dintre ei se înscriu la ID ca

la o a doua facultate urmată în paralel cu una la zi la Universitatea Oradea.

Ce așteptăm de la anul universitar abia început?

În primul rând, sperăm într-o creștere a eficienței noastre în activitatea cu studenții: operativitate și precizie în pregătirea și derularea sesiunilor, viteză de reacție sporită la solicitările studenților.

În al doilea rând, o mai bună colaborare cu decanatele tuturor facultăților la care avem studenți.

Și, nu în ultimul rând, creșterea continuă a prestigiului nostru, al tuturor.

În încheiere dorim să facem o urare tuturor celor reuniți sub generoasa cupolă a Universității *Spiru Haret*, distinsului președinte și rector, tuturor membrilor Senatului universității, tuturor cadrelor didactice din universitate, personalului de la decanate și centre teritoriale și, nu în ultimul rând, studenților – **Fie ca și anul universitar 2008-2009 să constituie un an de realizări care să vă ofere certitudinile privind împlinirea năzuințelor care v-au adus în acest colectiv deosebit reunit sub genericul de „HARETIȘTI”!**

IDEALURI COMUNE — ÎNVĂȚĂMÂNT LA DISTANȚĂ — SUCCESE APROPRIATE

New York

Un imperiu academic

Prof. univ. dr. Theodor DAMIAN
New York

Centrul pentru Învățământ la Distanță de la New York al Universității *Spiru Haret* a luat ființă acum patru ani, destinația lui principală fiind nu numai românii din SUA și Canada, dar și de pe alte continente, în special tinerii plecați la lucru sau cu familiile și care au întrerupt studiile universitare sau care încă nu le-au început.

Ideea este extrem de generoasă și nu este singura de pionierat pe care profesorul universitar doctor Aurelian Bondrea, președintele și rectorul Universității, le-a aprobat pentru extinderea și consolidarea instituției pe care o conduce. Profesorul universitar doctor Ioan Gâf-Deac, prorector și director al întregului sistem de învățământ la distanță, alături de colaboratorii săi, a avut ingeniozitatea necesară ca ideea să fie pusă în practică în mod eficient atât în țară, cât și în străinătate.

După înființarea Centrului ID New York, după ce am anunțat programul în ziarul românesc din America, cei care sunau sau scriau pentru informații veneau cu zeci și sute de întrebări. Ideea a făcut senzație. Așa se face că de la un număr mai mic de studenți la început s-a ajuns ca

în acest scurt interval să avem un număr aproximativ de 300 de studenți din SUA și Canada, Japonia, Irak și Afganistan, Africa de Sud, Sudan, Qatar, Kuwait, Anglia, Belgia, Germania, China, Hawaii; inclusiv studenți pe vapoare de croazieră.

Pentru studenții de pe continentul american în special, programul ID are un dublu avantaj. Primul este legat de aspectul său financiar. Studenții de aici plătesc pentru un an de studii la nivel românesc și nu la nivel american. Diferența este de câteva sute de lei pe anul de studii cât se plătește la nivel românesc și câteva mii sau zeci de mii de dolari la nivel american este enormă.

Un an de studii aici în dolari poate costa între un minimum de 5-10 mii și maximum de 20-30 de mii de dolari. În plus, nu toți românii se califică pentru a studia în America. Unii pentru că nu au actele legale, alții pentru că nu au banii necesari. Al doilea mare avantaj este legat de statutul românilor de aici. Unii sunt legali din toate punctele de vedere, alții însă sunt fie în curs de a obține sejurul permanent (green card) și în acest caz nu pot părăsi țara de adopție, alții sunt pur și simplu rămași peste viză, ilegal, și nu au nici o șansă să studieze aici, și nu pot pleca nici acasă pentru că dacă ar pleca nu ar mai putea reveni.

În acest context sistemul de învățământ la distanță a Universității noastre este absolut salutar.

Mai mult decât cursurile care se fac la distanță, studenții au avut posibilitatea de a gradua, dându-și examenul de licență la distanță, folosind un sistem tehnologic sofisticat care a permis interacțiunea în direct între studenții adunați aici la centru și profesorii adunați în comisii de examinare la Universitatea *Spiru Haret* din București.

Introducerea sistemului de examinare Blackboard a facilitat și mai mult procesul de instrucție și examinare și tehnologia utilizată în acest proces continuă să avanseze.

Cu alte ocazii studenții noștri și-au exprimat deja opiniile lor de totală apreciere față de Universitatea noastră pentru aceste facilități în *Opinia națională*.

Deschiderea spre inovație și viziunea președintelui Universității și ingeniozitatea și eforturile colaboratorilor săi au făcut din aceasta un imperiu academic, nu numai competitiv la nivel internațional, dar aflat deja înaintea multor alte universități, chiar de renume, din Europa și America. Studenții noștri se pot pe drept mândri că au ca și *Alma mater* o astfel de instituție educațională careia îi datorează evoluția lor intelectuală și realizările profesionale.

Paris

Centrul ID Paris — o antenă a României în Franța

Drd. Ioana Liana IOSA

Centrul ID Paris este unul dintre cele opt centre de învățământ la distanță ale Universității *Spiru Haret* care permit românilor aflați în afara granițelor țării să urmeze cursuri universitare în paralel cu viața lor profesională. Aceasta deoarece majoritatea studenților lucrează și încearcă, în același timp, să-și creeze condițiile necesare pentru o viață mai bună la întoarcerea în țară.

Pentru studenții, învățământul la distanță propus de Universitatea *Spiru Haret* este o ocazie unică de a-și realiza, chiar dacă cu puțină întârziere, un vis drag: acela de a obține o diplomă universitară care să le permită să îmbrățișeze o carieră în domeniul educației, sau să-și deschidă propria firmă de consultanță, avocatul etc.

O categorie aparte o reprezintă studenții care sunt detașați în străinătate

Toronto

Rodica Madelaine CAPAT

Înființat în anul 2006, Centrul ID Toronto al Universității *Spiru Haret* cunoaște o reală dezvoltare, având studenți înscriși la 12 din cele 30 de facultăți aparținând Universității. Studenții, licențiați și masteranzii înscriși în Centrul pentru Învățământ la Distanță Toronto își desfășoară activitățile lucrative în variate instituții canadiene. În majoritatea cazurilor, studiile realizate în cadrul Universității *Spiru Haret*, experiența profesională acumulată, cursurile de specializare urmate în Canada facilitează angajarea și dezvoltarea carierei profesionale. Practic, orice absolvent al Universității *Spiru Haret* își poate dezvolta o carieră profesională, în orice colț al lumii.

Situat în partea de nord-vest a metropolei Toronto, aparținând regiunii Peel-Brampton, al 11-lea oraș ca mărime din Canada, găzduiește sediul teritorial al Universității *Spiru Haret*.

Unul din cele opt centre universitare din străinătate, Centrul ID Toronto și-a început activitatea administrativă în urmă cu doi ani. Cu un început nu tocmai în forță, înregistrând doar 10 studenți în septembrie 2006, Centrul a cunoscut o creștere spectaculoasă un an mai târziu, în anul universitar 2007-2008 fiind înscriși un număr de 40 de studenți.

Pentru anul universitar în curs sunt înregistrați 65 de studenți și 5 masteranzi, 8 dintre persoanele care au optat pentru formare și pregătire profesională în cadrul USH absolvind în iulie 2008. Facultățile, implicit specializările la care studiază persoanele înscrise în ciclul I și II *Bologna* sunt, pe cât de numeroase pe atât de variate: *Management Financiar-Contabil, Contabilitate și Finanțe, Marketing și Afaceri Economice Internaționale, Finanțe și Bănci, Psihologie – Pedagogie, Sociologie și Asistență Socială, Matematică și Informatică, Istorie, Muzeologie și Arhivistică, Limbi și Literaturi Străine, Drept și Administrație Publică, Filosofie, Științe Politice și Studii Culturale, Jurnalism și Relații Publice.*

de către Ministerul Afacerilor Externe al României, pe lângă ambasade sau structurile României ce țin de Comisia Europeană. Acești studenți participă deja de ani de zile la îmbunătățirea și promovarea imaginii României peste hotare. Diplomele, pe care le vor obține la absolvirea cursurilor de licență, le vor asigura o poziție mai bună în cadrul structurilor care-i găzduiesc.

Toți acești studenți au hotărât să urmeze cursurile Universității *Spiru Haret* pentru calitatea învățământului promovat, dar mai ales pentru deschiderea pe care o oferă sistemul de învățământ la distanță. Aflați în imposibilitatea de a studia și de a-și susține examenul în țară, studenților Universității *Spiru Haret* li se oferă o importantă șansă: aceea de a urma programa universitară românească, fără a părăsi țara în care muncesc. Și pentru cei mai mulți acesta nu este puțin.

Centrul ID Paris este foarte tânăr, fiind de fapt la doar al doilea an de funcționare. Însă utilitatea lui a depășit granițele Franței, dovadă fiind faptul că studenții se înscriu din majoritatea țărilor europene: Germania, Irlanda, Anglia, Belgia, Portugalia, Grecia, Malta etc.

Nu în ultimul rând, Centrul ID Paris se vrea o antenă a României în Franța, care să susțină prin munca și prezența sa acțiunile culturale ale structurilor oficiale. Nu trebuie uitat nici o clipă că una dintre menirile noastre, a celor aflați peste hotare, este să prezentăm și reprezentăm România, precum și să respectăm țara care ne găzduiește și să încurajăm colaborările între cele două țări. De aceea aș încheia prin a spune că imaginea României peste hotare depinde de eforturile fiecăruia dintre noi.

Centrul ID Paris dorește tuturor studenților Universității *Spiru Haret* mult succes în noul an universitar!

Specialiști recunoscuți pe piața muncii în Canada

O lume virtuală care umple golul dat de distanțele teritoriale uriașe

kilometri de țara sa, și reușesc să încarce golul produs de „mări și țări”.

Licențiați de nota 10

Deși poate fi considerat un sistem de învățământ cu precădere virtual, învățământul la distanță reușește să creeze echipe consolidate de studenți – cadre didactice, cu atât mai mult cu cât distanțele teritoriale impun acest lucru. Să fii student înrolat la o universitate în România și să locuiești la mii de kilometri depărtare de orice sediu al acesteia, în care funcționează laboratoare, în care poți lua contact direct cu profesorii și colegii, în care ai acces la material de studiu, la bibliotecile tradiționale, la dezbateri sau sesiuni de cercetare – poate părea pentru unii o utopie. Însă, realitatea și experiențele trăite de absolvenții ai USH în centrele teritoriale din străinătate înlătură această iluzorie și confirmă succesul acestei forme de învățământ, inițiată și promovată în premieră în România de Universitatea *Spiru Haret*. În centrele teritoriale din străinătate, exemplificând cu particularitățile Centrului ID Toronto, se confirmă puterea de concentrare a interesului profesional, dorința de studiu în condiții adaptate la situații de viață reale, colaborarea excelentă și apropiată dintre student – director coordonator – cadru didactic. Atât promptitudinea directorului de centru, cât și rapiditatea în reacțiile de răspuns ale profesorilor induc studenților din Centrul ID Toronto starea de mediu universitar real, uitând că trebuie să traverseze Oceanul – și câte altele! – ca să ajungă la școală. Lumea reală pe care se străduiesc să o construiască și să o mențină pentru studenții cadrele didactice, îndrumătorii, administratorii este completată cu succes de suportul virtual pus la dispoziție prin intermediul site-ului Universității. De aici studenții își pot procura manuale în format electronic, cursuri, pot accesa teste online de autoevaluare, pot studia subiecte pentru examene în perioadele de pre-sesiune. Toate acestea se realizează, prin eforturi fizice și intelectuale comune, mediul universitar de care are nevoie studentul aflat la mii de

Canada, spre deosebire de majoritatea țărilor în care funcționează centre universitare aparținând USH este, printre altele, țara calculatorului prin definiție. Cu distanțe impresionante de la o locație la alta care delimitează cele zece provincii și trei teritorii, Canada te invită generos să practici și turismul, atunci când pornești spre o destinație, cu orice trebuință ai avea. Așa încât, pentru studenții USH răspunzând pe un teritoriu imens (suprafața totală a Canadei fiind de peste 9.9 milioane de km², dintre care aproape 1 milion km² de uscat) este cu atât mai dificil să se reunească, contactul audio/video fiind indispensabil, ca particularitate a acestui Centrul ID. Deși majoritatea studenților înrolați aici locuiesc în Provincia Ontario sau în vecinătatea acesteia – Provincia Quebec, sunt și studenți care locuiesc mult departe de sediu, în Provinciile Maritime sau în apropierea Munților Stâncoși. Toate aceste persoane sunt în același timp și angajate în câmpul muncii, ocupațiile lor fiind, evident, variate și numeroase. În funcție de pregătirea fiecăruia, o parte din absolvenți au reușit să ocupe locuri de muncă în domeniile în care au studiat: sisteme bancare, servicii publice, media și advertising, angajatorii recunoscându-le atât studiile universitare, cât și abilitățile particulare. Ansamblul de împrejurări și necesități individuale a făcut și determină în continuare ca o parte din studenții Centrului ID Toronto să provină din aceleași familii – regăsindu-se frați, surori, soți – aflați în diferite stadii de pregătire universitară și în domenii diferite. Când comunicarea este bună, interesul pentru cunoaștere, nevoia de cultură, dorința de perfecționare abundă, ai licențiați cu nota 10 și studenți înscriși la două facultăți – așa cum toate acestea se regăsesc la Centrul ID Toronto – nu poți decât să fii mulțumit și mândru de opțiunea făcută pentru această formă de învățământ, în acest cadru instituțional, indiferent din ce categorie faci parte – student sau îndrumător.

Sibiu

Universitatea *Spiru Haret* este binecunoscută în tot județul

Georgiana MAIER BONDREA

Centrul Teritorial pentru Învățământ la Distanță Sibiu și-a schimbat sediul într-o clădire nouă, cu o suprafață de aproximativ 880 mp, în proprietate. Este un spațiu modern, bine întreținut. Universitatea *Spiru Haret* este de-acum bine cunoscută în tot județul, numărul studenților fiind în creștere rapidă...

În acest an numărul de studenți este de 1.750, dintre care 650 în anul I, la care se adaugă un număr de 100 masteranzi, 15 studenți la frecvență redusă și peste 30 înscriși pentru centrele din străinătate. Pe primul loc în opțiunile sibiienilor se află facultățile cu profil economic – Finanțe și

Bănci, Management Financiar-Contabil, Marketing și Afaceri Economice Internaționale cu 750 studenți din 1.750. De asemenea, o specializare căutată rămâne Dreptul și Administrația Publică cu 300 studenți. Și pentru masterate specializările solicitate cu mai mult interes sunt cele economice, din totalul de 115 masteranzi, 65 făcând parte din această categorie, anul acesta având o mare creștere a numărului de masteranzi înscriși.

Metodele moderne de învățare, documentare și examinare sunt apreciate de studenți cu atât mai mult cu cât majoritatea lucrează, au familii, sunt la o a doua facultate și pot accesa rapid Internetul pentru toate informațiile de care au nevoie.

Programul de lucru al Centrului ID Sibiu este deosebit de flexibil, secretariatul fiind deschis pentru studenți zilnic, sâmbăta și duminica de asemenea, venind astfel în întâmpinarea acestora oferindu-le, alături de informații, posibilitatea achiziționării manualelor.

Studenții noștri pot fi împărțiți pe patru categorii: studenți ce au absolvit liceul în ultimii ani; studenți cu vârstă cuprinsă între 30-40 ani ce sunt la a doua facultate; studenți ce s-au înscris pentru perfecționare ce depășesc vârsta de 45 ani; în a patra categorie intră pensionarii, cei ce nu și-au permis să facă o facultate la momentul potrivit.

Psihologie, dar se constată o puternică diversificare a preferințelor studenților pentru toate specializările oferite de universitate.

Anul acesta este primul în care au susținut examen de licență studenții care au frecventat integral cursurile universitare forma ID de 3 și 4 ani, iar calitatea pregătirii lor a permis multora să-și schimbe locul de muncă, conform noii specializări sau să ocupe posturi superioare vechii funcții, deși potențialul economic al județului Buzău este destul de limitat în a cuprinde un procent ridicat de forță de muncă cu studii superioare.

Buzău

Puternică diversificare a preferințelor studenților

În prezent, la Centrul Teritorial pentru Învățământ la Distanță Buzău sunt 7.000 de studenți și 700 masteranzi. Studenților le sunt oferite peste 40 de specializări ale programelor de licență, peste 64 programe de masterat de 4 semestre și alte 58 de programe de masterat de 3 semestre.

Investițiile universității în Centrul ID Buzău, prestigiul acesteia la nivel național și regional, dar și calitatea, credibilitatea și prestația personalului din Centru au contribuit la puternica dezvoltare a acestuia și situarea sa printre primele de acest fel, la nivel național.

PE SCURT

• **CENTRUL I.D. VASLUI.** În prezent, Centrul teritorial Vaslui este dotat cu 72 calculatoare legate în rețea și la Internet, și are la dispoziție un spațiu de peste 300 mp, în care se află sala multimedia, centrul de documentare pentru cei peste 4000 de studenți, secretariatul și casieria. Programul PARADOX pentru înscrierea studenților este de un real ajutor, atât pentru baza de date cu studenții înscriși, precum și pentru colectarea și înregistrarea rezultatelor obținute la examene. Apariția, în acest an, a primei promoții de absolvenți care au susținut examenul de licență a constituit un moment de referință în existența Centrului pentru Învățământ la Distanță Vaslui și un argument incontestabil în sprijinul acestei forme de învățământ.

• **CENTRUL I.D. ARAD.** Vorbind despre anul universitar care începe, numărul studenților și al masteranzilor haretști a trecut de 2000, ceea ce dovedește încă odată

PE SCURT

că prestigiul academic al Universității *Spiru Haret* este cunoscut și respectat și în acest colț de țară. Facultățile de Drept, Psihologie, Administrație Publică, Management, Contabilitate și Informatică de Gestionare, Marketing, Muzică, au avut an de an tot mai mulți studenți, oameni foarte ocupați în contextul economiei de piață, dar cu o dorință nestăvilită de a se perfecționa în domeniul profesional, științific și cultural. Tot la îndemână le este și sistemul virtual de prezentare a cursurilor, a alternativei cursurilor tipărite, dar mai ales de susținere a examenelor în sistemul ultramodern și performant, Blackboard.

• **CENTRUL I.D. ZALĂU.** În anul universitar 2008-2009 sunt înscriși aproape 4000 de studenți, dintre care, 964, în anul I. Majoritatea studenților CT ID Zalău sunt încredințați în câmpul muncii: specialiști în diferite domenii (sunt a doua sau a treia facultate); cadre didactice calificate (în special învățători și educatoare) sau

PE SCURT

necalificate; oameni de afaceri cu rezultate deosebite în economia județului.

• **CENTRUL I.D. REȘIȚA.** Pentru anul universitar 2008-2009, numărul studenților a crescut foarte mult. Astfel, în anul I sunt înscriși 821 studenți, în anul II, un număr de 864, în anul III, un număr de 557, iar în anul IV, 64; masteranzi anul I, 182, la care se adaugă 60 de masteranzi anul II.

• **La Centrul ID BRĂILA** sunt înscriși un număr de 3700 de studenți, dintre care 557 au susținut licența în iulie 2008. La licența din iulie 2008 s-au obținut un număr de 90 note de nota 10, 272 note între 9-10, 96 note între 8-9 și 66 note sub 8. Absolvenții Universității *Spiru Haret* sunt angajați în mare parte în sectoarele: economic, administrativ, învățământ, juridic. O parte dintre ei, după absolvirea facultăților din cadrul Universității *Spiru Haret* București, au fost promovați în funcție.

Urmare din pag. 1

Puncte de vedere

OLIGOPOLUL –
COLOANA IONICĂ A GLOBALIZĂRII

Dacă însă primele patru firme, cele mai importante, dețineau aproape 25% din piață, atunci se putea considera că ne aflăm în fața unui oligopol debutant. Între 25% și 50% oligopolul putea fi considerat ca fiind cristalizat și durabil constituit. În sfârșit, potrivit opiniilor exprimate atunci, avem de-a face cu un oligopol cu un înalt grad de concentrare, dacă el reușește să controleze mai mult de 90% din piață.

La vremea respectivă, estimările de mai sus au reprezentat o contribuție demnă de luat în seamă. Din păcate, ele se refereau la o situație existentă pe piața internă și nicidecum la ceea ce ar însemna concentrarea capitalului la nivel internațional. Mult mai târziu, respectiv în anul 1992, într-un raport întocmit de OECD, a fost sesizată această stare de lucruri, menționându-se că politicile de ajustare structurală continuă, promovate de corporațiile multinaționale, au condus la apariția oligopolilor internaționale, care au modificat radical coordonatele concentrării capitalului. Raportul sublinia, totodată, necesitatea culegerii sistemice de date în acest domeniu și reexaminarea periodică a stării de fapt.

Fără îndoială, nivelurile înalte de concentrare a producției și comercializării la scară internațională au mai fost semnalate și în trecut, ele nereprezentând o noutate. Este suficient să amintim cazul industriei petrolului sau al prelucrării unor metale neferoase (de exemplu, aluminiul). Ceea ce este caracteristic noului val al mondializării capitalului vizează extensia structurilor intensive în cercetare, beneficiare ale unor tehnologii înalte, precum și sectoarele bazate pe producții de scară. În primul caz, sunt cunoscute foarte bine activitățile legate de lansările spațiale, construcția de aeronave civile sau cele care se referă la unele produse foarte specializate ale industriei militare.

Există polemici între economiștii care studiază problema globalizării. Aceștia nu sunt cu toții de acord asupra necesității studierii consecințelor concentrării capitalului la nivel mondial. Mulți dintre ei continuă să-și orienteze atenția asupra consecințelor concurenței internaționale și a

comportamentului vechilor oligopoluri naționale.

• **Generalizarea oligopolului mondial**

Într-adevăr, creșterea intensității concurenței pe fiecare piață națională, luată separat, rămâne un fapt indiscutabil. Însă, în industriile oligopoliste, efectul liberalizării schimburilor asupra concurenței nu devine efectiv decât dacă este dublat de infiltrarea firmelor rivale pe piața națională, prin intermediul investițiilor directe. Cele mai sensibile la acest efect s-au dovedit a fi oligopolurile americane, ca urmare a avansului lor tehnologic și a puterii lor financiare. Datorită acestui fapt, ele au probat forță și eficacitate în apărarea pozițiilor lor colective, mai ales, în raport cu concurența japoneză. În alte țări, acest proces s-a desfășurat oarecum contradictoriu. Pe de o parte, apartenența lor la Uniunea Europeană a dus la eliminarea unui ansamblu de măsuri protecționiste, pe de altă parte, au recurs la adoptarea unor practici colective îndreptate împotriva tuturor celorlalți situați în afara acestei grupări economice. Drept urmare, pe anumite intervale de timp, s-a reușit o oarecare contracarare a concentrării capitalului și diminuării efectelor sale. Dar, numai pentru scurt timp, pentru că noul val de fuzionări și achiziții a fost acompaniat de creșterea fără precedent a concentrării capitalului la scară internațională, fapt ce a atras după sine generalizarea oligopolului mondial. Constituirea acestuia prin intermediul a numeroase achiziții/fuzionări transfrontaliere a corespuns, practic, expansiunii internaționale a oligopolurilor naționale, în primul rând din statele cele mai dezvoltate ale lumii. Dacă sintagma „industrie globală” desemna o producție care nu este pe deplin integrată la nivel mondial, piața mondială, în schimb, a atins cote foarte înalte în această privință.

Apariția oligopolului mondial, ca urmare firească a concentrării capitalului la scară internațională, a creat posibilitatea ca interdependențele economice să tranșeze frontierele naționale. S-a constituit ceea ce unii economiști denumesc, cu mulți ani în urmă, „un lanț global al interdependențelor reciproce”. În acest context, unele

lucrări apărute ulterior au introdus în calcul, pe lângă nivelul concentrării capitalului, unele variabile strategice, pledând pentru o abordare sistemică a oligopolului mondial. Esența oligopolului mondial, astăzi, constă tocmai în „interactivitatea strategiilor” bazată pe așa-numita „concurență sistemică”. După o perioadă tranzitorie, mai mult sau mai puțin lungă, de rivalitate oligopolistă accentuată, formarea unei structuri unice de ofertă la nivel mondial a determinat ca, în ultimul timp, împărțirea piețelor să se facă în funcție de raporturile de forțe dintre rețelele de oligopoluri, trăsătură, de altfel, caracteristică noii etape de globalizare a economiei.

Unele dintre aceste rețele tind, mai degrabă, să capete un caracter complementar, decât rival. Pe fondul unui capital tot mai internaționalizat, marile oligopoluri au devenit mai prudente în ceea ce privește procesul de concentrare. Ele sunt preocupate acum mai mult de ceea ce literatura de specialitate numește în mod generic „costurile irecuperabile”, care nu mai pot fi încasate. Mai exact, ele pun acum un accent tot mai mare nu numai pe nivelul investițiilor ce trebuie angajate pentru ca o firmă să-și creeze avantaje strategice, echivalente cu una dintre barierele de intrare în cadrul grupului, dar și pe cele așa-zise „fonduri pierdute”, în cazul în care o firmă ar fi obligată să-și lichideze activele industriale într-o anumită țară, datorită influenței unor factori politici sau economici nefavorabili (înregistrarea de pierderi). Nivelul de concentrare a capitalului, în calitate de barieră la intrarea în ramură, contează mai puțin în acest caz. Cu mult mai puternic este „efectul de prioritate tehnologică”, care îi permite firmei să se angajeze cu succes în faza de a ieși primul pe piață cu noul produs.

Încă din anii '50, Federal Trade Commission (SUA), în intenția de a perfecționa legislația antitrust, atrăgea atenția Congresului de a fi foarte vigilenți în legătură cu unele consecințe ale creșterii puterii economice pe piață, ce ar decurge ca rezultat al concentrării capitalului. În acest sens, a construit o serie de indicatori care, prin substanța lor, pun în evidență comportamentul monopolist al unor firme. Unul dintre acești indicatori

se referea la decalajul dintre gradul de concentrare tehnică, respectiv dimensiunile producției rezultate din caracteristicile tehnologice ale uzinelor, și gradul de concentrare măsurat prin ponderea deținută pe piață.

• **Noua economie industrială**

Unii economiști consideră că, în etapa actuală de dezvoltare, avem de-a face cu o „nouă economie industrială”, în cadrul căreia firmele, pornind de la costurile de tranziție cu care se confruntă, trebuie să-și reconsidere din nou strategiile de urmat. În conformitate cu acest nou punct de vedere, dimensiunile firmelor nu mai sunt determinate de caracteristicile tehnologice ale producției, ci de cele care le permit acestora să împace constrângerile ce le obligă să-și internaționalizeze tranzacțiile, cu costurile de gestiune specifice unei mari întreprinderi. Constatăm aici faptul că necesitatea economisirii costurilor de tranziție a dus, în cele din urmă, la identificarea unui nou tip de avantaj strategic, ce stabilește o linie suplimentară de despărțire în universul firmelor. Pe o parte, avem de-a face cu firmele care sunt în măsură să-și organizeze singure internaționalizarea afacerilor, pe de altă parte, remarcăm pe cele care sunt obligate să-și asume din plin greutățile ce decurg din dimensiunile inițiale, condițiile de acces la capital și experiența managerială necesare pentru a putea accede la oligopol. Fără aceste elemente nu pot fi economisite și nici gestionate eficient costurile de tranziție, ce se constituie ca o condiție sine qua non de intrare în cercul marilor reprezentanți ai capitalului.

• **Informația**

Doi importanți economiști japonezi, K.J. Imai și Y. Baba, au demonstrat, nu cu mult timp în urmă, că informația reprezintă una dintre variabilele cheie ale marilor firme internaționalizate. Ea a căpătat o importanță covârșitoare pentru capacitatea de adaptare a firmelor la condițiile aflate într-o continuă schimbare ale creării și tehnologiei.

În continuare, legătura cu noile dimensiuni ale concentrării capitalului la nivel mondial nu este greu de făcut. Caracterul imperfect

al concurenței în sfera internațională accentuează rolul strategic al informației. Ținând seama de această constatare, rezultă că, în prezent, firmele nu au nevoie să-și amplifice în mod deosebit dimensiunile. Dimpotrivă, natura, amploarea și calitatea informației necesare producerii și vânzării mărfurilor pe piețele internaționalizate fac parte integrantă din ceea ce am putea numi acum „vitalitatea informațională” a firmelor oligopoliste. Marile fuzionări de natură tehnologică, precum și uriașul progres realizat în domeniul telecomunicațiilor și informaticii au permis firmelor să administreze mai bine costurile de tranziție prin integrarea lor în rețelele de oligopoluri și să reducă cheltuielile birocratice asociate lor.

• **Externalizarea**

Procesul concentrării transfrontaliere a capitalului cu accentuarea lui în ultima vreme au dat naștere și altor efecte interesante. Unul dintre acestea este cel al „externalizării”. Atunci când vorbim despre externalizare, avem în vedere varii posibilități de abordare: de la externalizarea de producție (efect ce apare atunci când posibilitățile de producție ale unei întreprinderi sunt influențate de alegerile unei alte întreprinderi), până la cele sociale (când costurile și beneficiile sociale diferă de cele private, să spunem ale unei unități de producție). Ele pot fi pozitive sau negative, clasificarea având un caracter relativ, pentru că acestea pot fi oricând transformate unele în altele. În cazul de față, termenul ar căpăta și accepțiunea de extensie a capitalului și aprofundare a diviziunii industriale la scară internațională. În ultimii 15-20 de ani, am asistat la o extindere considerabilă a mijloacelor cu ajutorul cărora marile firme au reușit să micșoreze costurile integrării lor în economia mondială și să depășească limitele impuse de intrarea pe piață. De pildă, în cazul acordurilor de cooperare tehnologică, noile forme de relații pot fi prezentate ca un fel de „parteneriat de un tip deosebit”. Aceasta înseamnă că modalitățile de externalizare utilizate de firmele oligopoliste nu țin seama întotdeauna de „ierarhii”. Adesea, acestea intră în relații asimetrice,

indiferent de puterea lor economică. Multe dintre firmele mai mici pun la dispoziție o gamă largă de proceduri și mijloace de acțiune pentru organizarea și consolidarea pozițiilor cucerite pe piață și permanetizarea dominației oligopoliste. Tocmai aceste practici au înlesnit trecerea de la oligopolurile naționale la oligopolurile mondiale.

• **Cooperarea**

Firmele japoneze, organizate în rețele pe care ei le denumesc *keiretsu*, promovează aproape toată gama de relații de cooperare, dând dovadă de o mare flexibilitate și descentralizare. Membrii aceluiași grup industrial beneficiază, pe linie financiară, de coordonare și consultanță din partea unei mari bănci, care este integrată organic grupului. Colaborarea este uneori atât de strânsă încât membrii oligopolului își împart laboratoarele de cercetare și chiar unele capacități de producție.

Organizarea firmelor în rețele oligopoliste constituie, fără îndoială, o formă superioară de concentrare a capitalului și de globalizare a economiei. În același timp, folosirea pe scară largă a telematicii, a automatizării flexibile, bazată pe microelectronică, precum și a altor mijloace moderne de dirijare a producției a permis proliferarea know-how-ului specializat și adâncirea diviziunii muncii în interiorul rețelor oligopoliste.

Aceasta, a produs, în continuare, mutații importante în interiorul rețelor oligopoliste, facilitând apariția unor firme specializate reunite pe verticală.

S-a produs, în felul acesta, o „ruptură” în cadrul ierarhiilor consfințite inițial de procesul concentrării și centralizării capitalurilor, cooperarea fiind acum dictată de competențele tehnologice ce le poate etala fiecare firmă în parte.

Noua formă de diviziune intervenită în cadrul rețelor oligopoliste reprezintă nu numai un răspuns la provocările și riscurile determinate de progresul științifico-tehnic, dar și un factor de accelerare a internaționalizării lor, până la crearea oligopolului mondial devenit, deja, operativ.

BUSINESS LA ZI

Cristiana TUDOR,
masterand, Facultatea de Jurnalism,
Comunicare și Relații Publice

Criza economică lovește în plin instituții financiare prestigioase și nu numai. Următoarele pe lista victimelor par să fie General Motors, Ford și Chrysler. Cei trei giganti auto întâmpină mari dificultăți în a-și asigura lichiditățile pentru întreținerea operațiunilor pe piața internațională.

În timp ce giganti auto se pregătesc să intre în faliment sau să fuzioneze, ce credeți că fac directorii de la AIG și Barclays? După ce au aflat de naționalizarea companiilor pe care le-au condus spre faliment, au plecat într-o vacanță „binemeritată”.

Fiind criticată de Congresul American și de Administrația Bush că și-au trimis conducerea în vacanță într-o stațiune de lux, compania AIG s-a justificat, declarând că sejurul a fost oferit unor brokeri independenți și nu directorilor. Factura se ridică la peste 400 000\$, din care 200 000 \$

s-au achitat pentru cazare, peste 150 000 \$ pentru mese și, aproximativ, 23 000 \$ pentru întreținerea fizică.

Nici directorii de la Barclays nu s-au lăsat mai prejos, alegând să petreacă în Italia. Peste 300 de invitați petrec într-o vilă luxoasă pe malul lacului Como, la o „conferință anuală” – care va costa peste 500 000 lire. Oficial, Barclays a explicat că evenimentul fusese demult programat.

Asta în timp ce americanii mai înstăriți doresc cu orice chip să păstreze aparența luxului. Astfel, cei cărora nu le mai dă mâna să facă cheltuieli inutile, apelează la firme care le închiriază bunuri de lux precum iahturi, mașini scumpe, coliere cu diamante sau poșete exclusiviste. Un capriciu de marcă – o geantă spre exemplu – poate fi închiriată pentru un weekend numai cu 18 \$.

Spre deosebire de ei, americanii de rând devin din ce în ce mai stresați de criza financiară. Potrivit unui studiu, aceasta afectează mai mult femeile – 84%, în comparație cu bărbații, 75 %.

56% dintre femei declară că suferă de dureri de cap, față de numai 36% dintre bărbați. 22% dintre bărbați găsesc alinare în alcool, în timp ce doar 15% dintre femei fac același lucru. În plus, oamenii s-au îngrășat, au insomnia și probleme cardiovasculare. Aceasta este concluzia doctorului Petros Levounis de la Institutul pentru Dependențe a Spitalului Roosevelt din New York. Studiul a fost realizat de către Asociația Americană de Psihologie.

Nu aceleași reacții se poate spune că le-au avut Roman Abramovici și Bill Gates, când au pierdut 20, respectiv peste 1 miliard \$ într-o singură lună, ca urmare a scăderii valorii proprietăților deținute. Sigur că nu situația financiară a celor doi este îngrijorătoare.

Pe de altă parte, cum am putea comenta câștigul de 8 miliarde \$ al

lui Warren Buffet tot într-o lună de zile? Nu este criza economică un miracol pentru unii și un dezastru pentru majoritate?

Îngrijorați de soarta financiară a majorității, liderii celor mai puternic industrializate 7 state ale lumii (Canada, Franța, Japonia, Italia, Germania, Statele Unite și Marea Britanie) – G7 – s-au reunit la Washington pentru a elabora o serie de măsuri de ieșire din criza financiară. Astfel, a fost elaborat un plan în cinci puncte, care are ca scop dezghețarea piețelor de credite, informează AFP.

Planul elaborat are ca obiectiv salvarea de la colaps a băncilor mari și a instituțiilor financiare și dă asigurări că există posibilitatea ca fondurile necesare să fie strânse din surse publice sau private. Comunicatul G7 privind planul de acțiune în cinci puncte este deosebit de scurt pentru acest gen de reuniune.

„Acesta acoperă toate punctele esențiale”, subliniază Ivan Savic, de la Centrul de studii G8 de la Universitatea din Toronto, „și

reflectă dorința acestor țări de a păstra posibilitatea de a acționa individual”. După ce criza financiară s-a extins pe piețele mondiale, măsurile adoptate au fost disparate, Europa străduindu-se să găsească o soluție comună.

O reuniune a șefilor de stat și a miniștrilor de Finanțe din zona euro a avut loc la Paris, iar planul de acțiune al G7 va servi probabil drept bază pentru noi inițiative în rezolvarea crizei.

În urma propunerii la nivel european privind garantarea minimă a depozitelor populației, Guvernul de la București va garanta 50 000 E pentru fiecare depozit. Decizia va intra în vigoare în câteva zile.

Totuși, criza este departe de a avea un trend descendent. Dacă Bursele din Extremul Orient par să își mai revină, Bursa de la București a fost închisă de două ori într-o singură săptămână: săptămâna neagră 6-10 octombrie a.c. În doar 2 minute și 25 de secunde, indicele BVB s-a depreciat cu 8,88%, ajungând la cel mai redus nivel din ultimii 4 ani,

pierderile fiind de 9,25 miliarde de lei (2,18 miliarde E).

Ca urmare a propunerii prim-ministrului italian Silvio Berlusconi de a suspenda tranzacțiile pe Bursele spațiului comunitar (european) pe perioada crizei economice, există voci avizate și la noi în țară care consideră că Bursa de la București ar trebui închisă pe o perioadă nelimitată, din aceleași considerente.

Ca în orice criză, există câștigători și perdanti. În această lungă perioadă de turbulențe care va urma, importantă este viziunea liderilor economici și politici din fiecare stat de a diminua șocul resimțit de populație.

Ca o glumă amară, la World Business Forum de la New York, desfășurat recent, autorul renumitei cărți de management „Good to Great”, Jim Collins, declara: „Cred că o să ieșim din criza asta până la Crăciun”. Replica a venit imediat din partea omului de afaceri Tariq Khan, fără ca Jim Collins să o audă însă: „Care Crăciun?”

Comunicarea în activitatea managerială a catedrei universitare

Prof. univ. dr. ACSINTE DOBRE
Facultatea de Filosofie, Științe Politice și Studii Culturale

•NEVOIA TRANSFORMĂRIILOR ORGANIZATIONALE ȘI COMUNICATIONALE ÎN ACTIVITATEA UNIVERSITARĂ

Perfecționarea activității în învățământul superior, inclusiv la nivelul structurilor componente, precum catedrele universitare, se impune acut, fiind seamă de viteza cu care se schimbă mediul social, de imensa amploare și varietate a dezvoltării științei și societății, a cunoașterii în ansamblu. Pe lângă cunoașterea în expansiune din universități, în prezent, trebuie să avem în vedere acea „cunoaștere fără frontiere”, ce se adaugă prin rețeaua tot mai vastă de producători de cunoaștere din multe alte sfere ale societății: centre de cercetare ale firmelor de vârf producătoare, alte centre de excelență și de consultanță etc.

Devin astfel tot mai provocatoare întrebări precum acestea: cum pot universitățile, la început de secol XXI, să răspundă adecvat mediului social complex, aflat în rapidă schimbare?; cum se echilibrează cererea societății – actuale și de viitor – cu reacția instituțiilor universitare? Așa cum remarca Burton Clark, „este nevoie de reacții adaptative variate, care să depășească fenomenele de criză, atât la nivelul învățământului superior ca sistem, cât și la nivelul unităților sale separate”.

În fața unor asemenea priorități urgente și de amploare, departamentele, facultățile și catedrele universitare au trecut la regândirea preocupărilor tradiționale, a formelor de organizare și sistemelor de comunicare, atât în propriul cadru interior, cât și în raporturile cu sistemele ierarhice superioare, inclusiv cu mediul social mai larg, în dinamica sa rapidă și variată.

În legătură cu conținutul vizând *curricula universitară*, cu ideile, principiile și valorile ce trebuie comunicate studenților, rămân deosebit de actuale opiniile lui Ortega y Gasset, în ciuda deceniilor ce s-au scurs de la formularea lor, prin anii '30 ai secolului XX. Invocând unele idei pedagogice ale lui Rousseau și ale continuatorilor acestuia, gânditorul spaniol cerea constituirea unui nucleu minimal pentru amintita *curricula*. Acesta ar trebui să evite acea „rupere în bucăți a omului european, divizat în prea multe specializări”, ca și excesele de informație culturală și tehnică, care amenință să se transforme într-o catastrofă, fiindcă fiecare generație își este tot mai greu, sau chiar imposibil, să o absoarbă.

Acest nucleu cultural minimal ar putea avea cinci componente, ce nu ar trebui separate, nici supraevaluate unele, cu ignorarea altora. Cele cinci componente, deși trimit la discipline fundamentale foarte cunoscute, sunt, îndeobște prezentate la catedră sub o formă pedagogică suficient de accesibilă, sintetică și sistematică. Cele cinci componente sunt, tocmai în acest sens, redenumite de Ortega, spre a sublinia nevoia transformării într-o manieră pedagogică adecvată auditorului, după cum urmează: a) Imaginea fizică a lumii (corelată cu Fizica); b) Temele fundamentale ale vieții (în corelație cu Biologia); c) Procesul istoric al umanității (în corelație cu Istoria); d) Structura și funcționarea vieții sociale (corelată cu Sociologia) și e) Planul (viziunea) Universului (în corelație cu Filosofia).

Progresele rapide în știință impun însă și o adâncire a specializării, pentru a face față masei de informații acumulate, adesea până la imposibilitatea, pentru unul sau câțiva cercetători, de a le mai stăpâni. Vom remarca faptul că la universitatea implică un contact permanent cu științele, ceea ce se realizează, într-o manieră suplă, necesitănd a fi mereu redimensionată. „În jurul universității minimale – nota autorul spaniol – este nevoie să-și stabilească „taberele” științelor: laboratoare, seminarii speciale, centre de cercetare și dezbateri. Studenții obișnuși vor merge în aceste „tabere”, iar cercetătorii vor veni în universitate cât mai

des. Unii profesori, mai dărnici înzestrați, vor fi, în același timp, cercetători; ceilalți „dascăli” vor trăi stimulați și supraviețuitori de știință în neconcentrată fermentație”.

•CONCEPTUL DE COMUNICARE, ÎN CONTEXTEL MODERNIZĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR LA NIVELUL CATEDREI UNIVERSITARE

Comunicarea poate fi considerată, așa cum sublinia Bernard Mișce – dimensiune umană fondatoare – ca o constituat *sinequa-non* a „producțiilor” științifice, artistice, a reflexiei speculative. Ea, având statutul de organizatoare a practicilor științifice, reflexive sau profesional-acționale, se constituie și ca „răspuns la cerințele emanând de la organizația statală și de la alte organizații, și provocând sau doar însoțind schimbările în practicile culturale sau în modalitățile de dobândire și de difuzare a cunoștințelor”.

În cadrul unui colectiv relativ restrâns – cum este și catedra universitară – se impune, printro-o bună comunicare, asigurarea circulației informației utile, crearea unei ambiante culturale-spirituale stimulative, indispensabilă pentru progresul cercetării, pentru promovarea colectivității în cauză, ca un grup științific recunoscut, caracterizat prin coeziune, stimulare reciprocă și emulație.

În vederea implementării unor asemenea scopuri și valori formativ-umaniste, deschise spre viitor, managementul în învățământul superior presupune o autoperfecționare atât individuală, cât mai ales instituțională, organizațional-comunicațională. Transformările prezente în viața universitară nu se realizează de la sine; de asemenea, nu se impun decât foarte dificil, „de sus în jos”, în condițiile autonomiei universitare și ale amplificării descentralizării deciziilor. Pentru a deveni forme instituționale active și eficiente, universitățile și catedrele universitare trebuie – solidar – să experimenteze o schimbare a modului cum comunică și sunt organizate, cum răspund la cererea internă și externă.

În actuala perioadă de schimbări ample și rapide, calea managerială cea mai adecvată este ghidată de opțiunea de a te afla în frunte, „de a modela natura cererii cu care te vei confrunta, de a conduce și nu de a pluti în derivă”, după același B. Clark. El va mai remarca și cum, pentru ridicarea la standarde cerute de un management performant, într-o universitate inovativă, deschisă curajoz spre mediul antreprenorial, deciziile și acțiunile s-ar coagula în jurul a cinci nuclee organizațional-comunicaționale, și anume: un centru decizional restrâns, bine consolidat; forme organizaționale flexibile la „periferia” activităților instructiv-educative și de cercetare; o bază de finanțare mai diversificată și în extindere; un nucleu academic de cadre didactice și de cercetare, bine stimulat; edificarea unei culturi antreprenoriale armonios integrate, presupunând formarea și asimilarea de convingeri și valori în direcția competitivității crescute și a succesului instituției sau colectivului universitar respectiv.

Acționând din perspectiva acestor cinci nuclee organizațional-comunicaționale, corelate strâns între ele, cresc șansele de modernizare și de succes în învățământul universitar. În centrul decizional puternic, amintit, se accentuează autoritatea ierarhică; șefii de catedre sau de departamente de cercetare sunt subordonați decanului, iar decanul rectorului, impunându-se o creștere a răspunderii indivizilor și grupurilor didactice și administrative. Desfășurarea efectivă și eficientă a conducerii și comunicării de zi cu zi va presupune o împletire armonioasă a valorilor manageriale cu valorile academice (acestea din urmă, mai puțin dependente de succes rapid și de randament imediat).

Împletirea celor două tipuri de valori în deciziile ce se impun a fi luate cu fermitate,

permite a se asigura o finanțare încrucișată a domeniilor și ciclurilor de studii ale universității, determinând ca programele aducătoare de venituri consistente să le susțină pe cele mai puțin afirmate (de exemplu, cicluri post-universitare, centre noi de cercetare ș.a.), care altfel ar fi sufocate – deși sunt necesare – din lipsa fondurilor suficiente. Nu se va renunța nici la domeniile academice ale învățământului și cercetării fundamentale (matematici, filosofie ș.a.), chiar dacă domeniile mai noi și cele mai în vogă au o afinență mai mare și, respectiv, venituri mai mari. Prin astfel de hotărâri raționale ale centrului decizional se preîntâmpină dezechilibre inerente universităților, aflate în interacțiune cu fluctuațiile rapide din societățile post-moderne.

Se va urmări, de asemenea, diversificarea finanțării, căutându-se noi surse – secundare, terțiare – pentru sporierea veniturilor necesare. La interfața cu mediul social tot mai dinamic, cu creșterea cerințelor de reciclare a cadrelor, în contextul educației permanente, universitățile și catedrele nu trebuie să ajungă la o recutare mai puțin selectivă a propriilor cadre din învățământ și cercetare; nu se va putea răspunde tuturor cererilor cu care sunt asaltate în domeniile lor de activitate, din partea potențialilor studenți, a firmelor industriale, a asociațiilor profesionale, ca și a autorităților locale, regionale, naționale și chiar internaționale. Se vor realiza, inevitabil, o selecție și o specializare pe anumite domenii, ce presupun aprofundări, constituirea de centre de excelență tocmai pe acestea.

În privința promovării culturii antreprenoriale specifice managementului universitar actual este esențială perfecționarea organizației și comunicării. Ideile organizaționale noi, pentru ca să-și croiască drum, trebuie să fie cunoscute de cât mai mulți agenți din mediul universitar, să fie corelate cu alte idei și asumate apoi efectiv. Unul din obiectivele importante ale comunicării în domeniu este ca aceste idei noi, corelate între ele, să se exprime în structuri și procese, încât să devină viabile, să se mențină. Ele devin astfel convingeri și valori ale instituției și alcătuiesc, cu timpul, o nouă cultură antreprenorială. De la stadiul inițial de idei relativ simple, ele devin o perspectivă asupra lumii, care se menține, se autoimpune, oferind o identitate unificatoare, respectiv, „o cultură transformată implicând un simț al luptei istorice ... , o saga, o istorie a realizărilor instituției.” Astfel, printro-o cultură antreprenorială asumată, universitățile și catedrele universitare își vor redefini destinația, misiunea lor, așa încât să dispună de mai multe cunoștințe pragmatice, legate de viață, să poată trece mai flexibil, fără dereglări haotice, de la un program la altul mai adecvat, căerându-se, în cele din urmă, o identitate și o specializare instituțională, însoțite de mândria de a fi părtaș la aceste rezultate remarcabile. Există pericolul, în cazul unor schimbări haotice, ca formele organizatorice universitare să se extindă arbitrar și excesiv, asumându-și tot mai multe sarcini și obligații; astfel se subminează posibilitatea (și realitatea) de a constitui o masă critică adecvată de resurse, de cadre didactice și de studenți, în fiecare dintre departamente. Se impun decizii raționale dificile asupra dimensiunilor relative ale ciclurilor de studii universitare și post-universitare; de asemenea, asupra domeniilor de cunoaștere care trebuie stimulate, eventual asupra celor ce s-ar cere a fi descurajate, iar în fiecare domeniu se vor selecta specialitățile de perspectivă, ce se impun a fi promovate, dar și cele ce pot fi, cel puțin temporar, neabordate. Numai prin asemenea decizii și forme de comunicare ale nucleului de conducere consolidat (din universitate, respectiv din catedre) învățământul universitar devine mai apt să reacționeze la întâlnirea cu complexitatea, adesea generatoare și de confuzie, de instabilitate în creștere.

Cultura universitară antreprenorială, implicând identitate și specializare, valori moderne, dinamice asumate la nivel instituțional, va crea o reputație de

competență, o legătură simbolică cu mediul, în vederea atragerii de noi studenți, noi cadre didactice și noi fonduri. Va fi generată o identitate a instituției mai coerentă. Facultățile și catedrele vor fi oarecum mai sigure de sine; grupurile academice mai restrânse sau mai mari se întâlnesc în situații comune, cu multe probleme comune, cu aliați și inamici comuni, având nevoie de acțiuni comune. Se redefineste modul de a înțelege problemele și prioritățile instituției, astfel încât colegialitatea și alegerea cu fața spre viitor (adesea dificile), să nu se excludă, ci, din contra, să se susțină reciproc.

•IMPLICATIILE ALE COMPREHENSIVITĂȚII ȘI EXTENSIUNII COMUNICĂRII ÎN CADRUL CATEDREI UNIVERSITARE

Eficacitatea comunicării în activitatea catedrei universitare este esențial dependentă de formarea și utilizarea adecvată a unor trăsături psihologice și cultural-spirituale generatoare de competență comunicațională, mai ales la nivelul conducerii colectivului de catedră, dar și pentru fiecare membru al acesteia, în parte. Astfel, este imperios necesar ca atât cadrele didactice, cât mai ales șeful de catedră să poseze capacitatea, chiar măiestria de a stabili relații multiple, interpersonale cu oamenii apropiați și cu cei din mediul social mai larg. Amintita măiestrie o putem explica printro-un sir de abilități și însușiri, ce trebuie puse în lucru sistematic (ceea ce duce și la amplificarea lor, ca o bază a succesului formelor de comunicare).

În acest sens este demnă de subliniat capacitatea de a recunoaște poziția și statutul interlocutorului, ceea ce permite a avea atitudinea corepunzătoare și a unui ton adecvat în raport cu acesta. În actul comunicării va intra o dimensiune metacomunicațională (ceea ce este valabil pentru comunicarea umană în genere), anume prin controlarea bunei receptării a mesajului adresat interlocutorului; poate fi vorba de unul sau de mai mulți interlocutori vizati simultan.

În legătură cu acest din urmă aspect este nevoie de a defini și utiliza cât mai precis asemenea termeni precum: dialog, discuție, confruntare, conflict, negociere, consens, argumentare rațională, dovadă, concesi, convingere, ascultare reciprocă. O bună comunicare interpersonală presupune, de asemenea, capacitatea de a analiza comportamentul și rezultatele participărilor la o activitate colectivă, cu explicarea intereselor și motivațiilor acestora. Este nevoie, apoi, de „arta” de a alege atitudinea și conduita adecvate, optime, în multitudinea de relații cu partenerii de discuție. Ceea ce presupune răspunsuri convingătoare la obiectele îndreptățite ale partenerilor; unele obiecții, pe baza unei bogate experiențe anterioare, pot fi chiar anticipate și prevenite.

Eficacitatea comunicării mai implică, cu necesitate, un simț cartezian al ordinii și măsurii, corelat cu capacitatea de a ierarhiza prioritățile proprii și pe acelea ale partenerilor; de asemenea, de a ierarhiza intențiile partenerilor și de a se concentra asupra cunoașterii și valorilor urmărite cu

precădere a fi transmise, sugerând puternic o anumită direcție dorită a discuției. De exemplu, pot fi sugerate tocmai acele teme de cercetare alese deja de conducerea catedrei, când se discută aprobarea planului de cercetare științifică în plenum catedrei. Din „arta” bune comunicării nu pot lipsi capacitatea de a înțelege și accepta, cel puțin provizoriu, un anumit mediu cultural, politic sau religios, diferit de acela propriu; apoi disponibilitatea, maleabilitatea de a adapta limbajul și strategiile de comunicare la specificul auditorului, ca și capacitatea de a crea unui interlocutor o dispoziție comunicațională, prin a-l stimula să se exprime fără teamă, chiar cu plăcere.

Prin cumularea armonioasă a trăsăturilor amintite, cel ce comunică, în urma unor cerințe personale sau instituționale, va putea dobândi considerația și simpatia interlocutorilor săi, amplificându-se astfel eficiența comunicării ca și a metacomunicării.

Asemenea resurse de comunicare vor fi puse în lucru cu succes în variatele reuniuni formale și informale ale catedrei, în schimbul de opinii, în analiza unor proiecte sau situații deja parcurse, cu privire la procesul de învățământ și cercetare, la stările de spirit și comportamentul studenților. Alte situații semnificative de comunicare la nivelul catedrei vor consta în organizarea de evenimente precum: sesiuni de comunicări științifice ale cadrelor didactice, ca și acelea ale studenților, simpozioane dedicate anumitor personalități din domeniu, aniversării ale unor membri ai catedrei ș.a. De asemenea, stimularea tinerilor asistenți, masteranzi și doctoranzi din catedră, prin informări cu privire la stadiul și perspectivele pregătirii lor profesionale, cu prezentarea unor recomandări și încurajări pentru perfecționarea activității lor, apoi participarea quasitotalității membrilor catedrei, sub coordonarea conducerii acesteia, la realizarea de lucrări științifice colective ș.a. În cercurile științifice și în sesiunile de comunicări ale studenților de elită se va promova spiritul de cercetare al tinerilor, cu disponibilități în acest sens. În întâlnirile formale lunare (ședințe de catedră) se impune asigurarea informării prompte a tuturor membrilor catedrei cu privire la ceea ce este necesar a fi cunoscut, la nivelul activității didactice și de cercetare științifică.

•PERFECTIONAREA COMUNICĂRII INSTITUȚIONALE ÎN INTERIORUL CATEDREI UNIVERSITARE

Mai ales în relațiile cu mediul social exterior, catedra se constituie ca o instituție la scară redusă, ce pune în lucru o serie de capacități de comunicare instituțională. Calitatea înaltă a acestui tip de comunicare este dependentă de o bună cunoaștere și internalizare a unor legi, a unor norme interne ale instituțiilor ierarhice superioare: Ministerul Educației și Cercetării, Rectoratul Universității, apoi Regulamentul activității studenților, ca și reglementări ale activității cadrelor didactice, aprobate de Senat și de Rectorat, norme și hotărâri stabilite de Decanat și de Consiliul profesoral al Facultății.

Între competențele instituționale necesare comunicării la acest nivel se remarcă unele precum: capacitatea de a difuza informații prin

diverse mijloace (întâlniri formale și informale, contacte cu instituții – media, cu reviste de specialitate ș.a.); apoi, capacitatea de a alege mijloacele necesare organizării unei manifestări de promovare a respectivei instituții, și anume catedra universitară. De exemplu, sesiuni științifice cu invitații din exteriorul catedrei, revista de specialitate a catedrei, a cărei difuzare și în exterior trebuie îmbunătățită, invitarea unor instituții-media la evenimentele proprii, aniversări ale catedrei în vederea creării unei identități și unui prestigiu propriu ale catedrei.

Se mai pot adăuga ale asemenea cerințe și abilități necesare comunicării la nivel instituțional precum: capacitatea de a redacta un referat, raport sau corespondență curentă; apoi, capacitatea de a prezenta sintetic, la cerere, activitatea pe un anumit interval de timp. În relațiile cu instituții externe se vor impune, pentru o bună comunicare, cerința de a identifica reprezentanții acestor instituții (ca și publicațiile eventuale ale acestora), cu care să intrăm în contact, de a înțelege conținutul documentelor scrise, ce sunt primite de la alte instituții partenere, de a dialoga cordial și instructiv cu reprezentanții din exterior. În legătură cu formele și mai ales cu conținutul comunicării instituțiilor din învățământul universitar, cu mediul social exterior, sunt demne de reținut alte observații pertinente și de profunzime ale lui Ortega y Gasset.

Remarcând marea forță de influențare pe care o au instituțiile – media în lumea actuală, gânditorul spaniol arată că viața publică, ce este cu adevărat istorică, are nevoie să fie îndrumată, pentru a nu fi anonimă și oarbă. În măsura în care biserica și-a redus influența asupra prezentului, iar statul, „după triumful democrației nu o mai conduce, ci, din contra, el e guvernat de opinia publică,” viața publică ar rămâne la discreția presei. Se impune, de aceea, o ierarhie a realităților spirituale, pe care universitatea este chemată, mai ales, să o propună și nu doar presa. Presa va înțelege din realitate timpul prezent ceea ce pentru moment stărneste scandalul, fără să aibă o viziune de ansamblu, reducând actualul la instantaneu și la zgomot mediatic. Astfel, în conștiința publică, lumea va apărea într-o imagine întoarsă pe dos, iar ceea ce are importanță consistentă și durabilă va fi trecut cu vederea. „Europa umblă de câteva timp – nota autorul invocat – cu capul în jos... ; ca urmare a acestui imperiu împrevizibil al presei... Universitatea trebuie (mai ales prin catedre și prin activitatea publică a cadrelor didactice universitare) să intervină în actualitate... , tratând marile teme ale prezentului din propriul ei punct de vedere, cultural, profesional și științific”. Vedind doar o instituție izolată, dedicată numai studenților, universitatea va pătrunde „în mijlocul vieții, cu urgențele și pasiunile ei, și se va impune ca o forță spirituală superioară față de presă, reprezentând seninătatea față de frenezia, acuitatea serioasă față de frivolitate și de proastă”.

Nu putem să nu precizăm că tocmai unei asemenea misiuni înalte, spiritual-educative, care să echilibreze climatul actual, tulburat sub aspect axiologic, din țara noastră, răspunde, între alte instituții de învățământ superior, și Universitatea Spiru Haret.

Argument în sprijinul respectării valorilor morale ale unei profesii

Lector univ. dr. GRAȚIA POPESCU
Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Problema consumului cultural produs de mass-media are o importanță specială în societatea actuală. Trecem rapid de la o lume în care cultura se manifestă izolat, pe enclavă, la prezentul generalizării comunicărilor și a interrelațiilor, în care domină factorii interculturali. În acest context, trebuie să ne adaptăm instrumentele de interpretare și analiză la noi fenomene, cum ar fi globalizarea culturală (înțelesă printro-un termen deloc peiorativ) de intensificare a legăturilor economice, politice, culturale între națiuni, grupuri umane. Este un fenomen abordabil geopolitic și economic. În ce privește studiile culturale, un nou domeniu de investigare, denumit prin sintagme diverse – *media anthropology*, *anthropology of mass-media*, *mass communication anthropology*, *anthropology of culture and media*, prinde contur: antropologia mass-media, disciplina care are ca obiect de cercetare această formă specifică de creație culturală, mass-media.

Cunoașterea și capacitatea de interpretare/ analiză a produsului cultural promovât de mass-media, dinamica sa economică și socială, importanța unei metode critice aplicate mass-media. Cu alte cuvinte, promovarea calitativă, axiologică a produsului cultural în media, o problemă ce ține de natura etică sau de deontologia profesională.

DEONTOLOGIA JURNALISTICĂ

Despre „deontologie jurnalistică” nu se poate vorbi strict, neutru, neimplicat, situându-ne sentențios pe pozițiile jurisprudențiale, ale legiutorilor. Considerăm *deontologia jurnalistică* o disciplină formatoare, interactivă, necesar diversificată de pe pozițiile cunoașterii

istorice, politologice, sociologice, nu în ultimul rând, lingvistice.

Multidisciplinaritatea este un imperativ al contemporaneității!

Stabilirea reperelor etice ale meseriei de jurnalist în contextul interrelațiilor contemporane, necesitatea argumentării unei paradigme profesionale, prezentarea codurilor deontologice, studiul comparat al reglementărilor interne și internaționale, studiul jurisprudenței românești în legătură cu libertățile și obligațiile presei, mass-media în general, studiul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, sunt câteva din temele de studiu.

Teoretizăm, astfel, diferențele, dar și complementaritatea între *normele deontologice*, reperele morale ale profesiunii și jurisprudența, *legislația* în domeniu. Stabilind nevoia de coduri etice la nivelul informației mediatică, argumentăm, în fapt, moralitatea informării în demersul jurnalistic, prin selecția unor fapte de *interes public*.

Definirea comunicării media ca imanență *spațiului public* este un argument democratic. Democrația (*statul de drept*) presupune dezbateri, mereu actuale, între reglementare (*legislație*) și autoreglementare (*deontologie*). Spre exemplu, luarea în considerație a unor teorii despre: necesitatea principiilor etice, formative în presă, libertatea de conștiință, libertatea presei și respectul față de adevăr, responsabilitatea jurnalistului față de societate și față de cetățean, violența limbajului mediatic, tentația senzaționalului în redactarea știrilor ș.a.m.d.

Analiza principiilor etice ale profesiunii este completată de prezentarea cadrului legislativ în vigoare, intern și internațional,

spre exemplu: tratatele internaționale privind drepturile omului, articolele din Constituție referitoare la libertatea conștiinței, libertatea de exprimare sau libertatea de informație.

LIPSA DE PROFESIONALISM SAU LIPSA DE DEONTOLOGIE??

Nu se poate stabili cu ușurință unde este granița între lipsa de profesionalism și lipsa de deontologie jurnalistică în mass-media de azi. Vinovata de practici abuzive sau scandaluri interminabile, mass-media contemporană (în mare parte, vorbim de tendințe generale), își declină ușor responsabilitatea morală sau valorică, după caz, în favoarea obsesiei pentru profit, audiență etc., devenind victime ale propriei incompetențe sau mediocrități.

Să încercăm o „radiografie” a limitelor mass-media, în sectorul divertismentului, apoi al informației, în speranța cultivării, la nivelul actualei generații de studenți la Jurnalism, a unei metode de *analiză critică* a acestui fenomen social, ce nu are alt scop decât a oferi remedii posibile (împotriva vulgarității mediatică, a stereotipurilor, rupte de viață reală a cetățeanului, a divertismentului sau spectacolului generalizat pe post de informații naționale ș.a.m.d.).

a. *Limite – în sectorul divertismentului*
Lipsa de profesionalism – multe canale mediatică (așa-numite „posturi comerciale”, zierale de scandal etc.) sunt acuzate de mediocritate estetică, vid intelectual, în fapt, lipsa de atenție pentru cultivarea gândirii sau educației. Mai mult, mass-media dau dovadă de mediocritate morală, promovând falsele mitologii (pseudo-miturile) ale consumismului, gloriei facile, banilor câștigați din remedii miraculoase sau întâmplări de basm, semnelor exterioare de bogăție.

Astfel, divertismentul mediatic și publicitatea manipulează utilizatorul,

suscitând în el insatisfacția și chiar apatia.

Personajele sunt prezentate la televiziune stereotip, nu rareori maniheist (bun/rau), rasist. Violenta mediatică induce violența reală, arată nenumărate studii. Asta nu descălează brutalitatea, dominanța șocului (mai ales vizual), în mai toate programele tv, de la ficțiune (film) la desene animate, dar și în jurnalele de știri.

Ceea ce i se oferă „consumatorului”, viziunea asupra lumii este simplistă și falsă totodată, o „realitate” cosmetizată, ambalată spre vânzare unui public-țintă văzut fals-omogen, redus, prospectat altfel decât e în realitate; căruia i se servesc „rețete” facile de succes!

b. *Dar încă mai gravă este situația în sectorul informației.*

„Realitatea” mediatică este deformată ca într-un joc de oglinzi paralele, înfățișată mai brutal și abject decât în realitate. Unul dintre reproșurile făcute în zilele noastre televiziunii este că nu diferențiază clar realitatea de ficțiune.

În deplină confuzie a genurilor jurnalistică de informare, versus comentariu, aproape divertisment, se pot situa multe din jurnalele românești de știri tv. Prezentatorul dă tonul, reporterii de teren îl completează melodramatic (și uneori agramat sau confuz), furnizând o mulțime de „informații prețioase” de la locul faptei, deseori șocante, urmând, evident, senzațional.

O exprimare de neprofesionist și, în absența unei „minima morală”, contraziind deontologia profesională.

Știrile trebuie să fie de larg interes public, informația să fie verificată, să nu se prelucereze zvorniri (ceea ce, într-o societate civilizată, ar atrage de la sine retragerea legitimației de jurnalist).

Știrile trebuie redactate într-un limbaj care reclamă următoarele calități: *precizia,*

claritatea, concizia, veridicitatea, inteligibilitatea.

Întro-o veselă confuzie, *știrea* își pierde valoarea de informare rapidă, concisă și devine *relatare*, relatarea își pierde valoarea obiectivă, imparțială și devine *comentariu*, și exemplele pot continua.

Incompetența dublată de reaua-voință (a se citi lipsa de profesionalism plus lipsa de deontologie) pot declanșa confuzia unui întreg sistem de valori, a cărui inutilitate o și clamează unui drept primatul audienței, de orice tip și în orice condiții. Este nevoie de o reală dezbateră pe marginea statutului jurnalistului și a rolului presei în societatea contemporană. Asistăm la formarea unei generații de tineri jurnaliști, profesioniști, mai puțin dornici să devină vedete mediatică, mai responsabili și mai conștienți că forța presei stă în obiectivitatea și veridicitatea argumentelor invocate, nu în numărul de apariții televizate. Misiunea și funcția jurnalistului român sunt de cele mai multe ori nereglementate explicit.

ESTE JURNALISTUL UN COMUNICATOR?

Funcția primordială de „comunicator” a jurnalistului este trecută pe al doilea plan, din cauza accentuării funcției mitice sau rituale a presei, uzând de tipare discursive, insistând asupra unui „model” (arhetip), și nu comunicării de fapte reale, informații care le-ar putea schimba cititorilor/publicului receptor viața. Astfel, funcția primordială a jurnalistului, aceea de a se afla în slujba societății este ignorată! Acest mod de a privi rolul presei, prin abandonul funcțiilor de facilitare a integrării/coeziunii sociale, afectează nu numai partea formală (excesiv metaforizată, pasional-subiectivă, de interpretare), dar și partea de conținut, de fond. Din această lume mediatică lipsesc principale

instrumente ale jurnalismului modern. Printre ele se numără atât verificarea informațiilor, dar și lipsa de echilibrare a vocilor din articole, pe un model pro-contra. Stilul articolelor este de opinie și prezumție, relativ la ceea ce „simte” autorul față de faptul în discuție. Departe de un stil obiectiv, impersonal, neimplicat, echidistant. Jurnalistul român transmite o știre profetică, cu conștiința că a descoperit sau că definește adevărul, etern valabil. Știrea reprezintă doar o confirmare a realității, nu o descoperire, iar statutul său de gen jurnalistic obiectiv, de informare (nu comentariu) este stipulat în toate manualele de jurnalism. Ethosul jurnalismului român (ca tendință generală) este poetic și profetic, departe de portretul specialistului occidental, care este – folosind termenul lansat de Max Weber – un „burocrat”, adică un profesionist.

În termenii unei comparații (inegale), gazetarul occidental, un profesionist, birocrat aproape, maestrul în selecția și difuzarea informației, este diferit structural de „vipurile” autohtone, care profereză rolul „oracular” (știu și anticipează tot) ori de categoria „analistului politic”.

Sigur că, o reevaluare a valorilor, o „mutație a valorilor estetice”, cum ar fi spus Eugen Lovinescu, ține de chiar evoluția culturii românești în contextul socio-politic de după '90.

Din păcate, asistăm nu la „actualizarea” mentalităților culturale, conform noilor sensibilități ale epocii, ci la un „reglaj” cultural supus mecanismelor economiei de piață. În consecință, dezvoltarea unei metode critice de analiză a mass-media devine un instrument necesar pentru cetățean, prin dezvoltarea capacităților de înțelegere a mecanismelor manipularii media sau de selecție din vasta ofertă mediatică. Promovarea calitativă, axiologică, a produsului cultural în media poate servi deontologiei jurnalistică.

Cuvânt arghezian de pace

Mai puțin cunoscută, pusă în evidență, concepția argheziană și valențele ei eterne cu privire la pacifism, dobândesc parcă mai mult ca oricând o actualitate dramatică. Și asocierea ei cu ideea modernă de pace, cu un veritabil parteneriat întru ocrotirea liniștii oamenilor pe această Planetă bântuită de violență, zguduită de sinistrul zgomot al armelor, are o anumită percutanță.

„Celor mai mulți dintre noi le lipsesc toate fidelitățile și cea pentru ideea care le-a plăcut cel mai mult” – susținea T. Arghezi. Atașamentul și loialitatea față de o convingere îi inspira un mare și fervent respect, considerând că nu cunoaște o mai mare pildă culturală. Oamenii politici nu cred în ideile afișate și nici în idei ascunse – afirma marele scriitor. Artiștii nu cred în meșteșugul lor și cea mai bună aproximație a credințelor o dau singura ipocrizie și singura simplitate.

În pledoaria argheziană pentru pace nu lipsesc accentele critice, sarcastice, atât de proprii universului spiritual arghezian. Preferința adversarilor glumeți ai ideii, de a-și scoate argumentele din viața animalelor, care se mănâncă mare pe mic, arată că gândirea se bucură și se fâleşte cu originile ei cele mai de jos – considera Arghezi. Nu știu sigur dacă înțepătura suliții sutașului care a impus trupul răstignit este simbolică, dar sângele a tășnit, cum curge și azi, exact din punctul care desparte Dobitoțul de Profet.

Imaginea maladiilor războaielor, atât de grave și de devastatoare, cu consecințe binecunoscute asupra umanității, îl determină pe marele scriitor să-și expună, cu pana sa măiastră, în termeni mai tranșanți, părerea. „M-am împotrivit războiului când s-a iscat război. Războiul din urmă a dus la situația extrem de grea din timpurile noastre, pe care, între patru ochi, toată lumea o recunoaște în casualitatea ei, dar cu care toată lumea se laudă în presă și oratorie. Dacă nu mă înșel, pacifismul are sensul de-a evita din răspuneri și războiul legitim. Și, asta, evident, nu pentru pielea noastră, care nu face mai mult decât o piele, dar pentru o civilizație și o cultură, unicul scop tangibil, ni se pare, al vieții în societate organizată – și pentru sute de mii de oameni cu drepturi la viață, egale cu drepturile acelor oameni de barometrie, însărcinați de un portofoliu să monopolizeze toată sensibilitatea atmosferică a unui sentiment, în pofida unui popor întreg”.

Ce fină și revelatoare introspecție asupra ideii de pace și cât de lucide reconfortante sunt adevărurile argheziene!

Adela DEAC

Patru decenii de la Primăvara de la Praga

– O șansă istorică pierdută –

În memoria istoriei, 21 august 1968 reprezintă ziua în care tancurile armatelor Tratatului de la Varșovia au zdrobit cu brutalitate trupul firav al reformelor democratice abia declanșate în Cehoslovacia, înfiorând întreaga lume. Gestul de solidaritate cu popoarele ceh și slovac a miilor de români, care și-au exprimat prin ample și emoționante manifestări de acordul față de lovitura cruntă dată idealurilor de libertate și democrație ale generațiilor de atunci, România neparticipând la invazia sovietică, reverberază și acum.

Pentru a marca scurgerea a 40 de ani de la acest eveniment, în aula Academiei Române, a avut loc o Conferință internațională organizată de Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului al Academiei Române, Ambasada Republicii Ceha de la București, Ambasada Republicii Slovacie, Centrul ceh de la București și Fundația Europeană Titulescu, cu sprijinul Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică.

La dezbateri au participat remarcabili academicieni și prestigioși istorici, care au abordat

nuanțat un registru tematic complex, dintr-o altă perspectivă, inclusiv a actului de curaj al României, de solidaritate și simpatie cu popoarele ceh și slovac.

În acest context, s-a apreciat faptul că Primăvara de la Praga ar fi trebuit să rămână în istorie, înscrind-se ca un moment de cotitură. Nu a fost să fie așa –, ci ziua de 21 august a fost o lovitură dată speranțelor – remarcă academicianul Dan Berindei, vicepreședinte al Academiei Române.

În comunicarea științifică susținută de prof. univ. dr. Adrian Năstase au fost puse în evidență consecințele dramatice ale invaziei armate din august 1968, încălcarea principiilor și normelor dreptului internațional în relațiile dintre statele membre ale „comunității” statelor socialiste, pericolul ocupării militare a României de trupele Tratatului de la Varșovia, poziția marilor capitale occidentale, care s-au rezumat doar la a condamna moral, cu abilitate diplomatică, invazia din Cehoslovacia. A trece prea repede sau indiferent peste o asemenea clipă ar fi nu doar nedrept, ci și periculos – a apreciat autorul acestei comunicări.

Analizând contextul internațional al crizei cehoslovace, academicianul Florin Constantiniu a avut în vedere mai ales pozițiile SUA și Franței, și precizat că au fost exprimate puține voci în favoarea Cehoslovaciei, dar cuvântarea lui Nicolae Ceaușescu din 21 august a exprimat voința poporului român de solidaritate cu Cehoslovacia și încercările de a se diminua sau anula importanța acestui moment reprezentând un atentat la adevărul istoric.

Dacă idealurile generațiilor de atunci n-au fost împlinite, ziua de 21 august 1968 însemnând sfârșitul Primăverii de la Praga, punându-se capăt încercării de a se crea o formă, o alternativă de socialism, experiența dobândită prin eșuarea tentativei de împăcare a comunismului cu democrația a fost fructificată, peste 20 de ani, când noua șansă istorică a găsit societatea cehă, și nu numai, mai matură și mai pregătită pentru schimbări fundamentale, odată cu prăbușirea regimurilor comuniste.

Adela DEAC

Acord bilateral în educație și cercetare

Mircea ITU

Prof. univ. dr. Danie du Plessis conduce Departamentul de Științe ale Comunicării în cea mai prestigioasă universitate din Africa de Sud, din Africa în general, UNISA (University of South Africa). A absolvit ciclul de licență și masteratul la North West University, iar doctoratul la University of South Africa, unde predă relații publice, publicitate, comunicare organizațională, marketing și comunicare, etică mass-media și comunicare interculturală. Pe lângă predare și cercetare, prof. du Plessis coordonează mai multe disertații de masterat și teze de doctorat. La început a lucrat ca jurnalist la revista studențească a universității, activând apoi în domeniul relațiilor publice la Saabomb Bank, înainte de a urma o carieră universitară. A publicat mai multe cărți, între care și *Introduction to public relations and advertising* (Introducere în relațiile publice și publicitate), Cape Town, 2000. A participat la mai multe simpozioane internaționale, între care și acela despre predarea relațiilor publice și învățământul la distanță, desfășurat la Bergen, în Norvegia și cel despre raportul dintre minoritățile religioase și majoritate, ce a avut loc în Atlanta, SUA.

Aflat în România la Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, din cadrul Universității Spiru Haret, prof. univ. dr. Danie du Plessis a conferențiat cadrelor didactice, studenților și masteranzilor despre teoria cizmarului, valoarea știrilor și relațiile publice. A vizitat facultatea, universitatea, redacția revistei *Opinia națională*, studiourile ale Televiziunii *România de Măine* și ale Radio *România de Măine*.

În urma discuțiilor purtate cu conducerea Facultății de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, s-a convenit cu profesorul Danie Du Plessis realizarea unui proiect comun de cercetare științifică, în care să fie implicate cadre didactice și masteranzi de la Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice. Cele trei arii de dezvoltare a proiectului de cercetare științifică USH-UNISA în domeniul științelor comunicării sunt următoarele:

1. Identity (Identitatea)
2. Audience Research in Media Studies (Cercetare cu privire la opinia publică în studiile mass-media)
3. Professionalisation of Public Relations (Profesionalismul în relațiile publice).

Alte teme avute în vedere vizează transformări în mass-media și

implicații ale lor în societate, precum și interactivitatea în educație și în mass-media, comunicarea internă (în organizații) și comunicarea interpersonală, comunicarea verbală și nonverbală, comunicarea interculturală și interreligioasă.

Un acord comun de colaborare va fi alcătuit de profesorul du Plessis, va fi analizat și supus aprobării de către autoritățile instituției sale, după care va fi trimis la Universitatea Spiru Haret spre analiză și aprobare din partea conducerii universității noastre. Acest acord internațional va fi concretizat pe mai multe paliere:

1. proiecte de cercetare, publicații, cercetare comparativă, peer-review, numire în board-ul revistei;
2. mobilități (cadre didactice și studenți);

3. resurse de învățare și tehnologii moderne de predare-învățare-evaluare;

4. teme date pentru studenții de la învățământul la distanță, consultații și comunicare interactivă cu studenții;

5. schimb de credite pentru studenții din anul al III-lea, după un model deja încheiat de Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice cu Metropolitan College of New York, precum și posibilitatea ca ei să urmeze un modul de educație de la UNISA în forma online.

Totodată, au fost studiate planurile de învățământ ale celor două facultăți și au fost identificate multe materii comune, remarcându-se mai ales compatibilizarea lor cu planurile de învățământ ale celor mai valoroase facultăți de profil din Europa.

Tradiții

Pentru că în această lună începe să cadă bruma, în tradiția populară, lunii octombrie i se spune **brumărel**.

În această perioadă încep pregătirile pentru iarnă, țărani fiind preocupați, în special, de treburile gospodăriei. Este de asemenea perioada propice însămănțărilor de toamnă, curățatului grădinilor și livezilor.

Prima săptămână a lui „Brumărel”, conform referenței Maria Golban, se cheamă **Săptămâna lui Procoavă**, după numele sfântului care acoperă ogoarele cu zăpadă, pentru ca pământul să aibă destulă apă când se desprimăvărează, holdele să aibă spic bogat și grădinile să fie rodnice. Săptămâna a doua este **Săptămâna Satului**, cea în care preocupările sunt pentru gospodărie. Cea de-a treia săptămână este numită **Săptămâna Lucinului**, de la numele zeului protector al lupilor. Ultima săptămână a lunii poartă numele **Săptămâna Sâmedrului** și este săptămâna în care se sărbătorește Sfântul Mucenic Dimitrie – „Sâmedru”.

Se spune că:

- anul care urmează va fi roditor dacă frunzele pomilor se îngălbenesc și cad în octombrie;
- va fi vânt puternic în decembrie dacă plouă mult în octombrie;
- va fi timp frumos în ianuarie dacă e multă brumă sau chiar zăpadă în brumărel;
- dacă în noaptea de Sâmedru oile se culcă grămadă, în ciopor, va fi iarnă grea, iar dacă oile dorm răsfirete, se așteaptă o iarnă blândă;
- dacă nucii și gutuii sunt încărcăți, e semn de iarnă grea.

1 Octombrie: Sf. Procoavă Sf. Procoavă este cel care acoperă pământul cu zăpadă.

Știind că sunt mai plăcute flăcăilor dacă au părul bogat și lung, fetele se roagă Sfântului Procoavă să le dăruiască această neprețuită podoabă.

14 Octombrie: Sf. Paraschiva

Această zi marchează începutul pregătirii turmelor pentru iarnă, dar și deschiderea unor târguri specifice produselor pastoralale.

„Sf. Paraschiva” se „ține” prin post și rugăciune.

În această sărbătoare nu se lucrează, în caz contrar, existând pericolul apariției unor boli.

18 Octombrie: Lucinul (Sf. Luca)

Țărani respectă această sărbătoare pentru ca Sf. Luca să-i ferească de lupi.

25 Octombrie: Ajunul lui Sâmedru (Moșii de Toamnă)

Această sărbătoare se ține, în primul rând, în cinstea morților, pentru care se fac pomeni, femeile în vârstă dăruind mere, nucii și colaci.

În unele zone se aprinde un foc mare, numit „**Focul lui Sâmedru**”. Se spune despre tinerii care reușesc să sară peste acesta că se vor căsători în anul următor.

Există obiceiul ca, atunci când focul e aproape stins, fiecare dintre cei prezenți să ia un cărbune și să-l arunce

În octombrie

în livada sa. Acesta este un gest cu rol apotropaic, pomii fiind apărați de dăunători și roditori în anul care vine.

26 Octombrie: Sâmedru (Sf. Dumitru)

Așa cum Sf. Gheorghe, cel care incuie iarna și înfrunzește codrul, stăpânește prima parte a anului, Sf. Dumitru incuie vara, desfrunzește codrul, este „patronul” jumătății friguroase.

Chiar și acum, păstorii români serbează „Anul Nou Pastoral”, la o lună după echinocliul de toamnă, diferit de „Anul Nou Agrar”, care începe primăvara, odată cu germinarea semințelor: „*Fiind legat de iernatul, împerecheatul și gestatul oilor și caprelor și în funcție de ritmul vieții acestor animale, Anul Pastoral este împărțit în două anotimpuri egale: o iarnă fertilă între 26 octombrie – 23 aprilie și o vară sterilă între 23 aprilie – 26 octombrie*”. (**Ion Ghinoiu – Obiceiuri populare de peste an**).

„*Argumentele care sprijină ipoteza că Sâmedru a funcționat ca început de anotimp țin nu numai de domeniul culturii populare, ci și de cel economic - sfârșitul vărutului și începutul iernatului, încheierea fermentației vinului, ziua soroacelor - și biologic - începutul ciclului de reproducție a oilor și caprelor, desfrunzitul codrului*”. (**Ion Ghinoiu – Sărbători și obiceiuri românești**).

În panteonul românesc, Sâmedru este un zeu important, o divinitate agrară, patron al păstorilor și cel care garantează soroacele. Acum este perioada în care se încheie socotelile pentru înțelegerile făcute în urmă cu șase luni.

„*Este interesantă în acest sens creația populară – credințele, legendele, basmele existente, în care Sâmedru este un om obișnuit, într-o variantă fost păstor care trăia singur cu turma la munte, într-alta un păzitor de vaci. Cea mai interesantă însă este aceea care circulă în județul Muscel, în care este reprezentat ca un bărbat frumos care peste zi are înfățișarea unui porc (simbolul zoomorf pentru spiritul grăului) - de fapt legenda care a inspirat „Povestea porcului” a lui Ion Creangă*”. (**Tudor Pamfile – Sărbătorile la români**).

Conform unei vechi zicale românești: „**La Sângeorz se încăieră câinii, la Sâmedru se bat stăpânii**” (la Sângeorz se formează turmele cu noi păstori și câini, care, necunoscându-se, se bat între ei, iar la Sâmedru expiră vechile învoiel, motiv de adălmașuri sau ceartă, dacă acestea n-au fost respectate).

Etnograful C. Brăiloiu, despre cum trebuia să fie ținută sărbătoarea Sâmedrului: „Sărbătorește-l bine, nu lucra deloc; încheie socotelile cu ciobanii care ți-au ținut oile peste vară, cinstindu-i după obiceiul Râscolului. Sâmbăta, fiind Ziua Soroacelor, lichidează toate celelalte învoiel și încheie altele, cu adălmașuri și veselie - aruna te leagă, plata te scapă. Dar nu uita: cine-a luat pe datorie, plătește de două ori”.

În vremurile străvechi, Sâmedru a fost considerat, nu doar început de anotimp, ci și început de an.

Conform calendarului celtic, popoarele din nord-vestul Europei aveau anul împărțit în iarnă și vară, despărțite prin două hotare ale timpului: 1 mai și 1 noiembrie (Ziua Tuturor Sfinților).

Acceptând corespondența celor două perechi de date, din calendarul celtic și cel popular românesc, J.G. Frazer afirma: „*dacă aceste termene au relativ puțină însemnătate pentru agricultorul european, ele sunt deosebit de importante pentru crescătorul de vite căci, la apropierea verii, el își scoate vitele pe câmp să pască iarba fragedă, iar când se apropie iarna le aduce înapoi, în adăpostul și căldura grajdurilor. În consecință, nu pare lipsit de teme că împărțirea celtică a anului în două semestre, la începutul lunii mai și la începutul lunii noiembrie, să-și fi avut originea în vremurile când celții erau în primul rând un popor de păstori, a cărui hrană depindea de cirezile sale, și, ca urmare, marile epoci ale anului erau legate pentru el de momentul când vitele ieșeau din gospodărie la începutul verii și când se întorceau din nou în grajduri, o dată cu sosirea iernii. Chiar în Europa centrală, departe de regiunile ocupate acum de celți, se pot regăsi clar urmele unei împărțiri similare a anului...*”. (**J. G. Frazer – Creanga de aur**, vol. V, Ed. Minerva, 1980).

Se pare că un calendar cu început de an la sfârșitul lunii octombrie a fost generat de aceeași ocupație străveche, creșterea animalelor: „*ipoteza conform căreia populația străromânească, probabil și cea dacică, a avut în uz, asemănător celților, un calendar cu început de an toamna, celebrat în ziua în care se sărbătorește azi Sâmedru, este confirmată și de dansul ritual al păstorilor bănățeni, executat numai de două ori pe an: la împerecherea oilor, și după șase luni, la alesul sau formarea turmei*”. (**Ion Ghinoiu – Sărbători și obiceiuri românești**, Ed. Elion, 2004).

Constantin I. Moisil 1876 – 1958

La 20 octombrie se împlinesc 50 de ani de la dispariția lui Constantin I. Moisil, istoric, arheolog și numismat, considerat drept întemeietor al numismaticii moderne din România.

S-a născut la 8 decembrie 1876, la Năsăud, județul Bistrița Năsăud; a absolvit cursurile secundare la Năsăud, după care a urmat Școala Normală și Facultatea de Litere la București. În 1924 a devenit doctor în istorie al Universității din Cluj.

A organizat, din anul 1910, Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei Române, pe care l-a condus până la sfârșitul vieții. În perioada 1933-1958 a fost președinte al Societății Numismatice Române. De asemenea, a condus prima publicație românească de numismatică („*Buletinul Societății Numismatice Române*”) și a înființat revista „*Cronica Numismatică*”. Între 1923 și 1938 s-a aflat la conducerea Arhivelor Statului din București, de numele său legându-se reorganizarea acestei instituții și înființarea Școlii Superioare de Arhivistică și Paleografie. În studiile sale de numismatică a abordat aspecte legate de numismatică antică greco-romană, fiind cel dintâi care a dat o clasificare a principalelor tipuri de monede geto-dacice. A fost membru corespondent (7 iunie 1919) și membru titular onorific (12 august 1948) al Academiei Române. S-a stins din viață la 20 octombrie 1958.

Programul Televiziunii România de Măine

TVRM Educațional

LUNI 20 octombrie 2008

06:00 **Promo USH**
06:10 **București, București (r)**
06:40 **Cafe concert (r)**
07:10 **Un răspuns pentru fiecare.** Emisiune de Simona Șerban
07:30 **Deutsche Welle (r)**
07:50 **Promo**
08:00 **Din culisele olimpiadelor (r)**
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
13:20 **Promo**
13:30 **Film documentar: Supertehnologii**
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs.
14:58 **Promo**
15:00 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
19:20 **Promo**
19:30 **Harețiștii.** Emisiune de Mugur Popovici
20:00 **Apel telefonic.** Emisiune de George Nicolau
21:00 **Electorale în stil Caragiale.** Emisiune de Viorel Popescu
21:30 **Dialog, știință, religie.** Emisiune de Carmen Fulger
22:00 **Film documentar: Body&Soul (ep. 2)**
22:30 **Film serial: A fost odată ca niciodată – Filipine (ep. 98)**
23:15 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene**
04:00 **Ilinca Dumitrescu (r)**
05:30 **Societatea Spiru Haret (r)**

MARȚI 21 octombrie 2008

06:00 **Promo USH**
06:10 **Popasuri de suflet (r)**
06:40 **Întâlnire cu folclorul (r)**
07:10 **Promo**
07:15 **Comentariul zilei (r)**
08:00 **Harețiștii (r)**
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
13:20 **Promo**
13:30 **Film documentar: Supertehnologii**
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs.
14:58 **Promo**
15:00 **Din sălile de concert.** Emisiune de Mihai Darie
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
17:20 **Promo**

LUNI 20 octombrie 2008

06:00 **Promo**
06:30 **Deutsche Welle (r)**
07:00 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
07:30 **Societatea Națională (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:20 **Un poet, trei poeme (r)**
08:30 **Aplauze pentru harețiștii.** Emisiune de Carmen Stoianov (r)
09:00 **Clubul liceenilor.** Emisiune de Vasi Cărăbuș (r)
10:00 **Știință și spiritualitate.** Emisiune de Alexandru Mironov (r)
11:00 **Am venit cu drag la voi (r)**
13:00 **Academica – Cărți și probleme (r)**
14:00 **Știință și religie.** Emisiune de Carmen Fulger
15:00 **Arta documentarului.** Emisiune de Daniel Paraschiv
16:00 **Miorița – antologie de cultură tradițională.** Emisiune de Ioan Filip
17:00 **Mapamond cultural - film documentar**
18:00 **Amfitrion Corina.** Emisiune de Corina Chiriac
18:00 **Film serial: Familia doctorului Kleist – Germania (ep. 9)**
19:00 **Scena ca istorie.** Emisiune de Violeta Screciu
20:00 **Comorile orașului.** Emisiune de Cezar Lungu
20:30 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
21:00 **Amfiteatrul cultural: Cultura unei generații.** Emisiune de Lucian Chișu
22:20 **Un poet, trei poeme.** Emisiune de Lucia Mureșan
22:30 **Film artistic românesc: Aurel Vlaicu (r)**
00:00 **Promo**

MARȚI 21 octombrie 2008

06:00 **Promo**
06:30 **Mapamond cultural (r)**
07:00 **Întâlnire cu folclorul (r)**
07:30 **Capcana timpului (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:20 **Un poet, trei poeme (r)**
08:30 **Film serial (r)**
09:30 **Miorița – antologie de cultură tradițională (r)**
10:00 **Amfitrion Corina (r)**
11:00 **Oameni care au fost, oameni care sunt (r)**
12:00 **Recital de muzică populară.** Emisiune de Dumitru Cucu (r)
12:30 **Gândești, deci există (r)**
13:00 **Amfiteatrul cultural – Cultura unei generații (r)**
14:30 **Tradiții și obiceiuri (r)**
15:00 **Arta documentarului.** Emisiune de Daniel Paraschiv
16:00 **Miorița – antologie de cultură tradițională.** Emisiune de Ioan Filip
16:30 **Mapamond cultural – film documentar**
17:00 **Gândești deci există.** Emisiune de Irina Haidet
17:30 **România creștină.** Emisiune de Mihail Diaconescu
18:00 **Film serial: Familia doctorului Kleist – Germania (ep. 10)**
19:00 **Cultura corpului.** Emisiune de M. Postolache
19:58 **Promo**
20:00 **Nimic fără lege.** Emisiune de Florin Făniș
20:30 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
21:00 **Ferestrele memoriei**
22:00 **Muzică clasică.** Emisiune de Mihai Darie
22:20 **Un poet, trei poeme.** Emisiune de Lucia Mureșan
22:30 **Film artistic: Livada de mango – Filipine (r)**
00:00 **Promo**

MIERCURI 22 octombrie 2008

06:00 **Promo**
06:30 **Mapamond cultural - film documentar (r)**

17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
19:20 **Promo**
19:30 **Ani de liceu.** Emisiune de Mugur Popovici
20:00 **Electorale în stil Caragiale.** Emisiune de Viorel Popescu
20:30 **București, București.** Emisiune de Simona Șerban
21:00 **Academica – Istoria care doare.** Emisiune de Mircea Dogaru
22:00 **Popasuri de suflet.** Emisiune de Violeta Screciu
22:30 **Film serial: A fost odată ca niciodată – Filipine (ep. 99)**
23:15 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene (r)**
04:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs (r)
05:00 **Arta de a trăi (r)**

MIERCURI 22 octombrie 2008

06:00 **Promo USH**
06:10 **Electorale în stil Caragiale (r)**
06:40 **Din sălile de concert (r)**
07:10 **Promo**
07:15 **Comentariul zilei (r)**
08:00 **Ani de liceu (r)**
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
13:20 **Promo**
13:30 **Film documentar: Supertehnologii**
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
14:58 **Promo**
15:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
19:20 **Promo**
19:30 **Performerii în arenă.** Emisiune de Mugur Popovici
20:00 **Academica – Economia pentru cine?** Emisiune de Ilie Șerbănescu
21:00 **Electorale în stil Caragiale.** Emisiune de Viorel Popescu
21:30 **Exclusiv pentru premianți.** Emisiune de Carmen Fulger
22:30 **Film serial: A fost odată ca niciodată – Filipine (ep. 100)**
23:15 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene (r)**
04:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs (r)
05:00 **Agricultura și alimentația (r)**

JOI 23 octombrie 2008

06:00 **Promo USH**
06:10 **Electorale în stil Caragiale (r)**
06:40 **Din sălile de concert (r)**
07:10 **Promo**
07:15 **Comentariul zilei (r)**
08:00 **Performerii în arenă (r)**
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 **Promo**

TVRM Cultural

07:00 **Întâlnire cu folclorul (r)**
07:30 **Muzică clasică (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:20 **Un poet, trei poeme (r)**
08:30 **Film serial (r)**
09:30 **Miorița – antologie de cultură tradițională (r)**
10:00 **Academica – Ateneul artelor (r)**
11:00 **Filmul și istoria (r)**
11:30 **Aplauze pentru harețiștii (r)**
12:00 **În căutarea folk-ului pierdut (r)**
13:00 **Ideii în dialog (r)**
14:30 **Comorile orașului.** Emisiune de Cezar Lungu (r)
14:58 **Promo**
15:00 **Arta documentarului.** Realizator Daniel Paraschiv
16:00 **Miorița – antologie de cultură tradițională.** Emisiune de Ion Filip
16:30 **Mapamond cultural – film documentar**
17:00 **Amfitrion Corina.** Emisiune de Corina Chiriac
18:00 **Film serial: Familia doctorului Kleist – Germania (ep. 11)**
19:00 **Profil spiritual.** Emisiune de Valeriu Răpeanu
20:00 **Un actor și rolurile sale.** Emisiune de Ion Bucheru
20:30 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
21:00 **Echipele „Gusti”. Societatea românească încotro?** Emisiune de Florian Tănăsescu
22:20 **Un poet, trei poeme.** Emisiune de Lucia Mureșan
22:30 **Film artistic de artă: Povestea unei fete de la țară – Franța**
00:00 **Promo**

JOI 23 octombrie 2008

06:00 **Promo**
06:30 **Mapamond cultural (r)**
07:00 **Întâlnire cu folclorul (r)**
07:30 **Vorbiri, scrieri românești (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:20 **Un poet, trei poeme (r)**
08:30 **Film serial (r)**
09:30 **Miorița – antologie de cultură tradițională (r)**
10:00 **Amfitrion Corina (r)**
11:00 **Profil spiritual (r)**
12:00 **Café concert (r)**
12:30 **Unde și cine sunt absolvenții (r)**
13:00 **Echipele „Gusti”. Societatea românească încotro? (r)**
14:30 **Mari concerte, mari interpreți, mari regizori (r)**
16:00 **Miorița – antologie de cultură tradițională.** Emisiune de Ion Filip
16:30 **Mapamond cultural – film documentar**
17:00 **La hanul morăriței.** Emisiune de Dumitru Cucu
18:00 **Film serial: Familia doctorului Kleist Germania (ep. 12)**
19:00 **Generația în teniși.** Emisiune de Nicolae Dan Frunteletă
20:00 **Românul, cetățean european.** Emisiune de Gh. Onișoru
20:30 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
21:00 **Amfiteatrul cultural: Istorie și istorii**
22:20 **Un poet, trei poeme.** Emisiune de Lucia Mureșan
22:30 **Deutsche Welle.** Emisiune de Diana Popescu
23:00 **România creștină.** Emisiune de Mihail Diaconescu
23:30 **Promo**

VINERI 24 octombrie 2008

06:00 **Promo**
06:30 **Mapamond cultural (r)**
07:00 **Întâlnire cu folclorul (r)**
07:30 **Cafeneaua literară (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:20 **Un poet, trei poeme**

09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
13:20 **Promo**
13:30 **Film documentar: Supertehnologii**
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Andrei Firiică la dispoziția dvs.
14:58 **Promo**
15:00 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
19:20 **Promo**
19:30 **Top sport.** Emisiune de Cristina Matei
20:00 **Academica – Cărți și probleme.** Emisiune de Mihai Ungheanu
21:00 **Electorale în stil Caragiale.** Emisiune de Viorel Popescu
21:30 **Profil spiritual.** Emisiune de Valeriu Răpeanu
22:30 **Film serial: Familia dr. Kleist (Germania)**
23:15 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene (r)**
04:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs (r)
05:00 **Miorița (r)**
05:30 **Cronica scepticului (r)**

VINERI 24 octombrie 2008

06:00 **Promo USH**
06:10 **Electorale în stil Caragiale (r)**
06:40 **Întâlnire cu folclorul (r)**
07:10 **Promo**
07:15 **Comentariul zilei (r)**
08:00 **Top sport (r)**
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
13:20 **Promo**
13:30 **Film documentar: Supertehnologii**
14:00 **Gazonul fierbinte.** Emisiune de Mugur Popovici
14:58 **Promo**
15:00 **Din sălile de concert.** Emisiune de Mihai Darie
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
19:20 **Promo**
19:30 **Din culisele olimpiadelor.** Emisiune de Mugur Popovici
20:00 **Apel telefonic.** Emisiune de George Nicolau
21:00 **Casă dulce românească.** Emisiune de Cătălin Maximiu
22:00 **Istorie și istorii.** Emisiune de Mircea Dogaru
23:30 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene (r)**
04:00 **Profil spiritual (r)**
05:00 **Ateneul artelor (r)**

08:30 **Film serial (r)**
09:30 **Miorița – antologie de cultură tradițională (r)**
10:00 **Film artistic de artă: Povestea unei fete de la țară – Franța (r)**
11:30 **Casa noastră (r)**
12:00 **Exclusiv pentru premianți (r)**
13:00 **Ferestrele memoriei (r)**
14:00 **Televenciclopedia valorilor românești (r)**
14:58 **Promo**
15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.** Emisiune de Viorel Popescu
16:00 **Generația în teniși.** Emisiune de Nicolae Dan Frunteletă
17:00 **Scena ca istorie.** Emisiune de Violeta Screciu (r)
18:00 **Ghici cine vine la Silvia.** Emisiune de Silvia Dumitrescu
19:00 **Oameni care au fost, oameni care sunt.** Emisiune de Marina Roman
20:00 **Universul cuvintelor.** Emisiune de Alina Ardelean
20:30 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
21:00 **Academica – Ateneul artelor.** Emisiune de Mircea Micu
22:00 **Muzică clasică.** Emisiune de Mihai Darie
22:20 **Un poet, trei poeme.** Emisiune de Lucia Mureșan
22:30 **Filmul și istoria.** Emisiune de Eugen Atanasiu
23:00 **Aplauze pentru harețiștii.** Emisiune de Carmen Stoianov
23:30 **Promo**

SĂMBĂȚĂ 25 octombrie 2008

06:00 **Promo**
06:30 **Cafe concert (r)**
07:00 **Deutsche Welle (r)**
07:30 **Muzică clasică (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:20 **Un poet, trei poeme (r)**
08:30 **Lecturi din Caragiale (r)**
09:00 **Film pentru copii – opera comică.** Realizator Daniel Paraschiv
10:00 **Universul cuvintelor.** Emisiune de Alina Ardelean
10:30 **Aplauze pentru harețiștii.** Emisiune de Carmen Stoianov
11:00 **La hanul morăriței.** Emisiune de Dumitru Cucu
11:57 **Promo**
12:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.** Emisiune de Viorel Popescu
13:00 **Nimic fără lege.** Emisiune de Florin Făniș
13:30 **Casa noastră.**
14:00 **Cine și unde ne sunt absolvenții.** Emisiune de Mugur Popovici
14:30 **Muzica anilor '80.** Emisiune de Daniel Paraschiv
15:00 **Amfiteatrul cultural: Istorie și istorii (r)**
16:00 **Cafeneaua literară.** Emisiune de Dumitru Cucu
17:00 **Exclusiv pentru premianți.** Emisiune de Carmen Fulger

SĂMBĂȚĂ 25 octombrie 2008

06:00 **Promo USH**
06:10 **Electorale în stil Caragiale (r)**
06:30 **Casă dulce românească (r)**
07:30 **Popasuri de suflet (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Cucu
09:00 **Exclusiv pentru premianți.** Emisiune de Carmen Fulger (r)
10:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
11:50 **Promo**
12:00 **Agricultura și alimentația.** Emisiune de Gheorghe Predilă
12:57 **Promo**
13:00 **Academica – Știință.** Emisiune de Alexandru Mironov
14:00 **Vorbiri, scrieri românești.** Emisiune de Valeriu Marinescu
14:30 **Adevăratele stele.** Emisiune de Sorin Lupașcu
15:58 **Promo**
16:00 **Clubul diplomaților.** Emisiune de Mihaela Mihailide
16:30 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00 **Ideii în dialog.** Emisiune de Corneliu Toader
18:30 **Arta de a trăi.** Emisiune de Mihaela Coveșanu
19:30 **Am venit cu drag la voi.** Emisiune de Georgetel Nucă
21:30 **Teatrul în fotoliul de acasă.** Emisiune de Viorel Popescu
22:30 **Film artistic românesc: Singurătatea florilor (1975).** Regia – Mihai Constantinescu. În rolurile principale: Toma Caragiu, Colea Răutu, Radu Beligan. Un medic însingurat, egoist și orgolios, primește, într-o zi, un buchet de flori care-l pune pe jar. Un modest taximetrist, familist și coleg devotat, îl ajută să-l identifice pe expeditor și să se regăsească pe sine.
00:00 **Adevăratele stele (r)**
01:30 **Teatrul în fotoliul de acasă (r)**
02:30 **Academica Știință (r)**
03:30 **Am venit cu drag la voi (r)**
05:30 **Clubul diplomaților (r)**

DUMINICĂ 26 octombrie 2008

06:00 **Promo USH**
06:10 **Cinepanorama (r)**
06:30 **Vorbiri, scrieri românești (r)**
07:00 **Deutsche Welle.** Emisiune de Diana Popescu
07:30 **Deschide cartea!** Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 **Lumină în suflet.** Emisiune de Sorin Bejan
09:00 **Grădinița fermecată.** Emisiune de Carmen Fulger
10:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret. Consultații pentru sesiunea de examene** Emisiune realizată în cadrul Departamentului Învățământ
12:00 **Cum vă place.** Emisiune de Violeta Screciu
13:00 **Cronica scepticului.** Emisiune de Cristian Román
13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.** Emisiune de Ioan Filip
14:00 **Academica – Ateneul artelor.** Emisiune de Mircea Micu
15:00 **Toată lumea pe gazon.** Emisiune de Viorel Popescu
16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.** Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 **Din instituțiile statului.** Emisiune de George Nicolau
17:30 **Dor de-acasă. Emisiune de divertisment.** Realizator Puiu Stoicescu
20:30 **Societatea Spiru Haret.** Emisiune de Ciprian Vășilescu
21:00 **Contrapunet.** Emisiune de George Marinescu
22:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
22:30 **Film artistic: Jack London (SUA – 1943).** Regia – Alfred Santell
00:00 **Dor de-acasă (r)**
02:00 **Cum vă place! (r)**
03:00 **Contrapunet (r)**
04:00 **Sub semnul muzelor (r)**
05:00 **Toată lumea pe gazon (r)**

DUMINICĂ 26 octombrie 2008

06:00 **Cu lăutarii după mine (r)**
07:00 **Ora de religie (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:20 **Un poet, trei poeme (r)**
08:30 **Tradiții și obiceiuri (r)**
09:00 **Știință și spiritualitate.** Emisiune de Alexandru Mironov
10:00 **Vorbiri, scrieri românești.** Emisiune de Valeriu Marinescu
10:30 **Un actor și rolurile sale.** Emisiune de Ion Bucheru
11:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
11:30 **Românul – cetățean european**
12:00 **Ghici cine vine la Silvia.** Emisiune de Silvia Dumitrescu
13:00 **Deutsche Welle.** Emisiune de Diana Popescu
13:30 **Ideii în dialog.** Emisiune de Corneliu Toader
15:00 **Societatea Națională Spiru Haret**
15:30 **Mari concerte, mari interpreți, mari regizori.** Emisiune de Daniel Paraschiv
17:00 **În căutarea folk-ului pierdut.** Realizator Maria Gheorghiu
18:00 **Televenciclopedia valorilor românești**
19:00 **Am venit cu drag la voi.** Emisiune de Georgetel Nucă
21:00 **Film artistic: Pîk și Amadeus – Germania**
22:20 **Un poet, trei poeme.** Emisiune de Lucia Mureșan
22:30 **Capcana timpului.** Emisiune de Mircea Itul
23:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
00:00 **Promo**

DUMINICĂ 26 octombrie 2008

06:00 **Cu lăutarii după mine (r)**
07:00 **Ora de religie (r)**
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:20 **Un poet, trei poeme (r)**
08:30 **Tradiții și obiceiuri (r)**
09:00 **Știință și spiritualitate.** Emisiune de Alexandru Mironov
10:00 **Vorbiri, scrieri românești.** Emisiune de Valeriu Marinescu
10:30 **Un actor și rolurile sale.** Emisiune de Ion Bucheru
11:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
11:30 **Românul – cetățean european**
12:00 **Ghici cine vine la Silvia.** Emisiune de Silvia Dumitrescu
13:00 **Deutsche Welle.** Emisiune de Diana Popescu
13:30 **Ideii în dialog.** Emisiune de Corneliu Toader
15:00 **Societatea Națională Spiru Haret**
15:30 **Mari concerte, mari interpreți, mari regizori.** Emisiune de Daniel Paraschiv
17:00 **În căutarea folk-ului pierdut.** Realizator Maria Gheorghiu
18:00 **Televenciclopedia valorilor românești**
19:00 **Am venit cu drag la voi.** Emisiune de Georgetel Nucă
21:00 **Film artistic: Pîk și Amadeus – Germania**
22:20 **Un poet, trei poeme.** Emisiune de Lucia Mureșan
22:30 **Capcana timpului.** Emisiune de Mircea Itul
23:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
00:00 **Promo**

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MĂINE, UNIVERSITATEA SPIRU HARET

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată, se pot adresa redacției: Bulevardul Timișoara nr. 58, Sectorul 6, București. Serviciul difuzare funcționează în Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București. Telefon 316.97.88/int.108.

ISSN 1221-4019 și ISSN 1841-4265 (Opinia națională ONLINE)

Machetarea computerizată și tiparul executate de LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MĂINE

Opinia națională

Telefon:
444.20.85

Fax:
444.20.91

E-mail:
teho@spiruharet.ro

Opinii

ISTORIA CA VIAȚĂ SPIRITUALĂ

Prof. univ. dr. Mircea ITU

Paradoxul ființei umane este a trăi în istorie și a aspira la depășirea ei. Condiția umană este, așadar, ambivalentă, prin apartenența tragică la timpul și istoria cronologică, pe de-o parte, și prin voința de a evada din ele și speranța de mântuire, pe de alta. Îngrădirile aduse de istoria evenimentială, timpul linear, istoric și condiția umană marchează dramatic viața omului. Acesta caută libertatea, nemurirea și mântuirea, care se află dincolo de limitele existenței profane guvernate de istorie, timp și destin. Prin existența noastră mundană lăsam impresia că suntem condamnați să trăim într-o istorie implacabilă. De aceea simțim nevoia de a ne apăra împotriva vicisitudinilor acestei istorii, de a căuta căi pentru a evada din istoria profană. Salvarea poate fi realizată prin simbol, mit, rituri și arhetipuri. Calea este luminată de o conștiință religioasă autentică.

Mircea Eliade nu împărtășește punctul de vedere al lui G. W. F. Hegel, potrivit căruia sensul salvării sinelui este de a rămâne în istorie și în existența lumească. Astfel, filosoful român al religiei propune o altă cale: salvarea sinelui prin transcenderea timpului și a

istoriei. Martin Heidegger deplânge soarta tragică a omului și nu întrevede nici o posibilitate de transcendere a istoriei. Mircea Eliade se detașează de filosofia existențialistă și, într-un spirit

optimist, găsește două soluții remarcabile de a depăși istoria profană: creativitatea și imaginația. Savantul român al religiilor este preocupat de sensul istoriei și de trecerea de la semnificația de constrângere la cea de libertate, așa cum scoate în evidență Roberto Scagno. Atunci când folosește expresiile sale preferate: *la terreur de l'histoire* (teroarea istoriei), *la chute dans le Temps et la roue des existences* (căderea în Timp și roata existențelor) și *la sortie du temps* (ieșirea din timp), Mircea Eliade se referă la istoria evenimentială și la timpul ca durată sau la istoria profană (istoricism) și la timpul profan (curgere). Abolirea timpului și a istoriei se realizează prin eterna reîntoarcere la istoria sacră primordială întrupată în mituri.

Mitologia se găsește la baza religiei. Centrală în interpretarea mitului este interpretarea istoriei. Mitul are un puternic conținut de adevăr, învăluit într-o poveste. Istoria mitică înseamnă istorie sacră și se distinge de istoria profană, temporală, ireversibilă. Datele mitice sunt, totuși, date istorice. Esența anistorică a mitului precede existența istorică. Esența mitică este atemporală și oferă modele exemplare pentru existența temporală și istorică. Procesul mitizării este o transfigurare a istoricului în transistoric, un exemplu elocvent fiind mitizarea personajelor istorice. Regenerarea periodică în societățile arhaice se făcea prin repetiție, prin anularea timpului ca durată și prin revalorizarea timpului ca rotund, ciclic și cosmic. Pe de altă parte, istoria profană se clădește pe sensul opresiv și terifiant al timpului trecut, ireversibil, văzut ca durată.

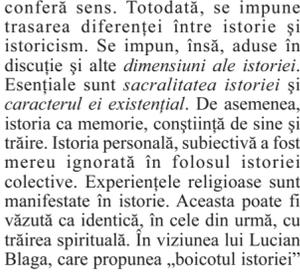
Este mai autentic pentru om a trăi în termenii exemplarității transcendente a modelelor mitice și religioase, transcendente, atemporale și transistorice, decât a se identifica cu dimensiunea temporală și istorică a existenței profane. Astfel, experiența structurilor mitice, simbolice, anistorice ale sacrului ne poate vindeca de teroarea istoriei concrete și de anxietatea existențială.

Nu doar istoria mitică este sacră. Iudaismul oferă un foarte interesant model, regăsit și amplificat în creștinism: istoria văzută ca teofanie. Istoria nu mai este privită ca a) un ciclu mitic care se repetă *ad infinitum*, ci ca b) o serie de teofanii. Evenimentele vieții omului sunt

manifestări ale lui Dumnezeu. În ceea ce privește creștinismul, adesea este luminată prezența lui Dumnezeu în istorie. Dumitru Stăniloae exprimă această idee metaforic: „Pașii lui Dumnezeu calcă duindu-mă magnific prin întreaga istorie”.

Se pot distinge trei semnificații ale istoriei în înțelesul uzual al termenului: a) *istoria ca o cronică* (cronologia); b) *istoria pozitivistă ca evoluție*, care neglijează intențiile umane și sensurile interne și c) *istoria plenară*, care e *explanatorie* și reprezintă o istorie care conferă sens. Totodată, se impune trasarea diferenței între istorie și istoricism. Se impun, însă, aduse în discuție și alte *dimensiuni ale istoriei*. Esențiale sunt *sacralitatea istoriei și caracterul ei existențial*. De asemenea, istoria ca memorie, conștiință de sine și trăire. Istoria personală, subiectivă a fost mereu ignorată în folosul istoriei colective. Experiențele religioase sunt manifestate în istorie. Aceasta poate fi văzută ca identică, în cele din urmă, cu trăirea spirituală. În viziunea lui Lucian Blaga, care propunea „boicotul istoriei”

prin modelul ilustrat al satului românesc, istoria trebuie revalorizată ca act spiritual. Lucian Blaga deosebea două modele de istorie: a) *istoria inevitabilă*, care se produce fără voința omului și este expresia puterii destinului și b) *istoria ca act spiritual*, legată de faptele și conduita omului, expresie a voinței acestuia. Prima este o istorie exterioară, cea de-a doua fiind interioară în raport cu omul și viața sa. Viziunea despre istorie ca act spiritual înseamnă „ieșire din lume și din istorie, act de desfacere din contingențele individualismului și din mrejele lumii sensibile”.

Istoria ajunge să nu mai însemne informare, ci formare. Ea nu se mai reduce la o suită de evenimente profane ca: domnii, războaie, crime și violență. Se identifică sublim cu viața spirituală a omului. În istorie nu se va mai vorbi exhaustiv numai de personalități sumbre ca: Alexandru cel Mare, Genghis-Khan, Napoleon Bonaparte, Hitler sau Stalin, ci și de personalități luminoase ca: Buddha, Moise, Iisus, Zarathustra sau Mahomed.

Întrearea Orientului în istorie este celebrată de savanți. Ea, însă, ar trebui continuată de o intrare a Occidentului în transistorie sau într-o istorie spirituală. Devalorizarea istoriei profane se face fie prin *revalorizarea istoriei ca sacră*, *ca viață spirituală* (a), fie prin *aceesul în transistorie* (b). O altă metodă este *reîntoarcerea la anistorie* (c), prezentă și la istoricul italian al religiilor Ernesto de Martino în conceptul deistorificării prin mit și rit.

Bryan S. Rennie deosebește două clase: a) *istoria ca evenimente antercedente* și b) *istoria ca experiență trăită*, și evidențiază mai multe semnificații ale istoriei:

1) experiență personală; 2) totalitate a experiențelor umane; 3) succesiune cronologică a evenimentelor unice și ireversibile din lumea exterioară; 4) descriere adecvată a tot ceea ce a trecut în decursul timpului; 5) ilustrare a acelor evenimente care sunt considerate ca determinante.

În hermeneutica istoriei se face o interesantă distincție între verticala tradiției ce se află în complementaritate cu orizontala contextului istoric. Emilio Betti subliniază necesitatea situației istorice. Paul Ricœur arată că nu trebuie neglijată legea contextului, care ilustrează condiționarea istorică. Înș, în

„Istoria presei românești nu poate fi privită ca un segment în sine, a cărui existență s-a desfășurat paralel cu viața societății, ci ca o componentă a acesteia”. Cu această idee se deschide cea mai recentă lucrare consacrată istoriei presei la români, semnată de criticul și istoricul culturii, dr. Valeriu Râpeanu, publicată cu titlul *O istorie a presei românești. De la Mihail Kogălniceanu la N. Iorga* (București: Editura Fundației România de Măine, 2008).

Există mai multe scrieri ce acest subiect, care au acoperit fie începuturile (*Istoria presei românești*, de N. Iorga, 1922), fie alte decenii (*Istoria presei* de Pamfil Șeicaru, publicată abia în 2007, mergând până în perioada interbelică, dar cuprinzând și date despre presa mondială), fie toată durata (*Presa în istoria modernă a românilor*, de Vasile Paisăilă, 2004) cuprinzând și a doua jumătate a secolului XX, și un capitol despre presa post-comunistă.

Cartea profesorului Valeriu Râpeanu este altfel structurată. Începuturile modeste sunt trecute în revistă sintetic, până la pagina 53 a volumului, dar ca premise, ca o configurare a ceea ce avea să fie cultura și presa românească modernă. După o introducere-cadru (*De la <<istoria clipei>> la căutarea performanțelor*) și capitolul *Începuturi*, în care istoricul descrie climatul în care a apărut și s-a dezvoltat presa românească, cu componentele sale sociale, politice, culturale și psiho-sociale, autorul începe suita de studii care compun demersul său, cu capitolul al III-lea, *Mihail Kogălniceanu, cititorul presei românești moderne*. Pe acesta îl consideră Valeriu Râpeanu „primul ziarist român în adevăratul înțeles al cuvântului”, el fiind acela care „intemeiază la noi presa de idei, presa care afirmă un program social, moral, cultural în consonanță cu evoluția Europei”.

De altfel, ceea ce caracterizează și singularizează perspectiva autorului asupra istoriei presei este tocmai accentul pe istoria ideilor, pe confruntări, lupte și polemici, pe doctrine politice și programe sociale, cu substanță culturală și tensiune intelectuală. Nu avem în față o desfășurare cronologică și o abordare factologică, așa cum se întâmplă într-o istorie convențională, ci o suită de momente-cheie, datorate personalităților, care au generat sau ilustrat curente și/sau procese, care au fost mari conștiințe, reprezentative pentru vremurile lor, care au formulat și urmărit consecvent principii, care au inaugurat linii distincte în presa epocii lor. Între acestea, de exemplu Mihail Kogălniceanu aduce, într-un climat de încredere naivă și lipsită de exigență în presă și valorile culturale, „primatul spiritului critic”, o concepție clară și modernă despre realizarea unei publicații

și un program coerent de promovare a calității estetice și intelectuale în producția literară și în presă. El definește în spirit european misiunile presei adevărate, legând-o de ideea de civilizație și cunoaștere, cu o perspectivă ce cuprinde mai mult decât preocupările și interesele locale („prin presă tot ce se zice, tot ce se descoperă în vreo parte a lumii se

la noi „polemica de presă” și afirmă o viziune modernă, generoasă sub aspect social. De aceea capitolul în care este analizat rolul publicației și al lui Alecsandri se numește *1855 – placă turnantă a publicisticii noastre*.

Un alt moment de referință, în această istorie a presei de idei, îl reprezintă ziarul *Românul* (Românul lui C. A. Rosetti,

și în modelul ilustrat al satului românesc, istoria trebuie revalorizată ca act spiritual. Lucian Blaga deosebea două modele de istorie: a) *istoria inevitabilă*, care se produce fără voința omului și este expresia puterii destinului și b) *istoria ca act spiritual*, legată de faptele și conduita omului, expresie a voinței acestuia. Prima este o istorie exterioară, cea de-a doua fiind interioară în raport cu omul și viața sa. Viziunea despre istorie ca act spiritual înseamnă „ieșire din lume și din istorie, act de desfacere din contingențele individualismului și din mrejele lumii sensibile”.

Istoria ajunge să nu mai însemne informare, ci formare. Ea nu se mai reduce la o suită de evenimente profane ca: domnii, războaie, crime și violență. Se identifică sublim cu viața spirituală a omului. În istorie nu se va mai vorbi exhaustiv numai de personalități sumbre ca: Alexandru cel Mare, Genghis-Khan, Napoleon Bonaparte, Hitler sau Stalin, ci și de personalități luminoase ca: Buddha, Moise, Iisus, Zarathustra sau Mahomed.

Întrearea Orientului în istorie este celebrată de savanți. Ea, însă, ar trebui continuată de o intrare a Occidentului în transistorie sau într-o istorie spirituală. Devalorizarea istoriei profane se face fie prin *revalorizarea istoriei ca sacră*, *ca viață spirituală* (a), fie prin *aceesul în transistorie* (b). O altă metodă este *reîntoarcerea la anistorie* (c), prezentă și la istoricul italian al religiilor Ernesto de Martino în conceptul deistorificării prin mit și rit.

Bryan S. Rennie deosebește două clase: a) *istoria ca evenimente antercedente* și b) *istoria ca experiență trăită*, și evidențiază mai multe semnificații ale istoriei:

1) experiență personală; 2) totalitate a experiențelor umane; 3) succesiune cronologică a evenimentelor unice și ireversibile din lumea exterioară; 4) descriere adecvată a tot ceea ce a trecut în decursul timpului; 5) ilustrare a acelor evenimente care sunt considerate ca determinante.

În hermeneutica istoriei se face o interesantă distincție între verticala tradiției ce se află în complementaritate cu orizontala contextului istoric. Emilio Betti subliniază necesitatea situației istorice. Paul Ricœur arată că nu trebuie neglijată legea contextului, care ilustrează condiționarea istorică. Înș, în

„Istoria presei românești nu poate fi privită ca un segment în sine, a cărui existență s-a desfășurat paralel cu viața societății, ci ca o componentă a acesteia”. Cu această idee se deschide cea mai recentă lucrare consacrată istoriei presei la români, semnată de criticul și istoricul culturii, dr. Valeriu Râpeanu, publicată cu titlul *O istorie a presei românești. De la Mihail Kogălniceanu la N. Iorga* (București: Editura Fundației România de Măine, 2008).

Există mai multe scrieri ce acest subiect, care au acoperit fie începuturile (*Istoria presei românești*, de N. Iorga, 1922), fie alte decenii (*Istoria presei* de Pamfil Șeicaru, publicată abia în 2007, mergând până în perioada interbelică, dar cuprinzând și date despre presa mondială), fie toată durata (*Presa în istoria modernă a românilor*, de Vasile Paisăilă, 2004) cuprinzând și a doua jumătate a secolului XX, și un capitol despre presa post-comunistă.

Cartea profesorului Valeriu Râpeanu este altfel structurată. Începuturile modeste sunt trecute în revistă sintetic, până la pagina 53 a volumului, dar ca premise, ca o configurare a ceea ce avea să fie cultura și presa românească modernă. După o introducere-cadru (*De la <<istoria clipei>> la căutarea performanțelor*) și capitolul *Începuturi*, în care istoricul descrie climatul în care a apărut și s-a dezvoltat presa românească, cu componentele sale sociale, politice, culturale și psiho-sociale, autorul începe suita de studii care compun demersul său, cu capitolul al III-lea, *Mihail Kogălniceanu, cititorul presei românești moderne*. Pe acesta îl consideră Valeriu Râpeanu „primul ziarist român în adevăratul înțeles al cuvântului”, el fiind acela care „intemeiază la noi presa de idei, presa care afirmă un program social, moral, cultural în consonanță cu evoluția Europei”.

De altfel, ceea ce caracterizează și singularizează perspectiva autorului asupra istoriei presei este tocmai accentul pe istoria ideilor, pe confruntări, lupte și polemici, pe doctrine politice și programe sociale, cu substanță culturală și tensiune intelectuală. Nu avem în față o desfășurare cronologică și o abordare factologică, așa cum se întâmplă într-o istorie convențională, ci o suită de momente-cheie, datorate personalităților, care au generat sau ilustrat curente și/sau procese, care au fost mari conștiințe, reprezentative pentru vremurile lor, care au formulat și urmărit consecvent principii, care au inaugurat linii distincte în presa epocii lor. Între acestea, de exemplu Mihail Kogălniceanu aduce, într-un climat de încredere naivă și lipsită de exigență în presă și valorile culturale, „primatul spiritului critic”, o concepție clară și modernă despre realizarea unei publicații

și în modelul ilustrat al satului românesc, istoria trebuie revalorizată ca act spiritual. Lucian Blaga deosebea două modele de istorie: a) *istoria inevitabilă*, care se produce fără voința omului și este expresia puterii destinului și b) *istoria ca act spiritual*, legată de faptele și conduita omului, expresie a voinței acestuia. Prima este o istorie exterioară, cea de-a doua fiind interioară în raport cu omul și viața sa. Viziunea despre istorie ca act spiritual înseamnă „ieșire din lume și din istorie, act de desfacere din contingențele individualismului și din mrejele lumii sensibile”.

Istoria ajunge să nu mai însemne informare, ci formare. Ea nu se mai reduce la o suită de evenimente profane ca: domnii, războaie, crime și violență. Se identifică sublim cu viața spirituală a omului. În istorie nu se va mai vorbi exhaustiv numai de personalități sumbre ca: Alexandru cel Mare, Genghis-Khan, Napoleon Bonaparte, Hitler sau Stalin, ci și de personalități luminoase ca: Buddha, Moise, Iisus, Zarathustra sau Mahomed.

Întrearea Orientului în istorie este celebrată de savanți. Ea, însă, ar trebui continuată de o intrare a Occidentului în transistorie sau într-o istorie spirituală. Devalorizarea istoriei profane se face fie prin *revalorizarea istoriei ca sacră*, *ca viață spirituală* (a), fie prin *aceesul în transistorie* (b). O altă metodă este *reîntoarcerea la anistorie* (c), prezentă și la istoricul italian al religiilor Ernesto de Martino în conceptul deistorificării prin mit și rit.

Bryan S. Rennie deosebește două clase: a) *istoria ca evenimente antercedente* și b) *istoria ca experiență trăită*, și evidențiază mai multe semnificații ale istoriei:

1) experiență personală; 2) totalitate a experiențelor umane; 3) succesiune cronologică a evenimentelor unice și ireversibile din lumea exterioară; 4) descriere adecvată a tot ceea ce a trecut în decursul timpului; 5) ilustrare a acelor evenimente care sunt considerate ca determinante.

În hermeneutica istoriei se face o interesantă distincție între verticala tradiției ce se află în complementaritate cu orizontala contextului istoric. Emilio Betti subliniază necesitatea situației istorice. Paul Ricœur arată că nu trebuie neglijată legea contextului, care ilustrează condiționarea istorică. Înș, în

„Istoria presei românești nu poate fi privită ca un segment în sine, a cărui existență s-a desfășurat paralel cu viața societății, ci ca o componentă a acesteia”. Cu această idee se deschide cea mai recentă lucrare consacrată istoriei presei la români, semnată de criticul și istoricul culturii, dr. Valeriu Râpeanu, publicată cu titlul *O istorie a presei românești. De la Mihail Kogălniceanu la N. Iorga* (București: Editura Fundației România de Măine, 2008).

Există mai multe scrieri ce acest subiect, care au acoperit fie începuturile (*Istoria presei românești*, de N. Iorga, 1922), fie alte decenii (*Istoria presei* de Pamfil Șeicaru, publicată abia în 2007, mergând până în perioada interbelică, dar cuprinzând și date despre presa mondială), fie toată durata (*Presa în istoria modernă a românilor*, de Vasile Paisăilă, 2004) cuprinzând și a doua jumătate a secolului XX, și un capitol despre presa post-comunistă.

Cartea profesorului Valeriu Râpeanu este altfel structurată. Începuturile modeste sunt trecute în revistă sintetic, până la pagina 53 a volumului, dar ca premise, ca o configurare a ceea ce avea să fie cultura și presa românească modernă. După o introducere-cadru (*De la <<istoria clipei>> la căutarea performanțelor*) și capitolul *Începuturi*, în care istoricul descrie climatul în care a apărut și s-a dezvoltat presa românească, cu componentele sale sociale, politice, culturale și psiho-sociale, autorul începe suita de studii care compun demersul său, cu capitolul al III-lea, *Mihail Kogălniceanu, cititorul presei românești moderne*. Pe acesta îl consideră Valeriu Râpeanu „primul ziarist român în adevăratul înțeles al cuvântului”, el fiind acela care „intemeiază la noi presa de idei, presa care afirmă un program social, moral, cultural în consonanță cu evoluția Europei”.

De altfel, ceea ce caracterizează și singularizează perspectiva autorului asupra istoriei presei este tocmai accentul pe istoria ideilor, pe confruntări, lupte și polemici, pe doctrine politice și programe sociale, cu substanță culturală și tensiune intelectuală. Nu avem în față o desfășurare cronologică și o abordare factologică, așa cum se întâmplă într-o istorie convențională, ci o suită de momente-cheie, datorate personalităților, care au generat sau ilustrat curente și/sau procese, care au fost mari conștiințe, reprezentative pentru vremurile lor, care au formulat și urmărit consecvent principii, care au inaugurat linii distincte în presa epocii lor. Între acestea, de exemplu Mihail Kogălniceanu aduce, într-un climat de încredere naivă și lipsită de exigență în presă și valorile culturale, „primatul spiritului critic”, o concepție clară și modernă despre realizarea unei publicații

și în modelul ilustrat al satului românesc, istoria trebuie revalorizată ca act spiritual. Lucian Blaga deosebea două modele de istorie: a) *istoria inevitabilă*, care se produce fără voința omului și este expresia puterii destinului și b) *istoria ca act spiritual*, legată de faptele și conduita omului, expresie a voinței acestuia. Prima este o istorie exterioară, cea de-a doua fiind interioară în raport cu omul și viața sa. Viziunea despre istorie ca act spiritual înseamnă „ieșire din lume și din istorie, act de desfacere din contingențele individualismului și din mrejele lumii sensibile”.

exemplară. Ea poate fi individuală și existențială sau colectivă, exprimată prin tradiție și mereu reactualizată de memorie. Înlocuirea istoriei profane nu înseamnă adoptarea unei concepții antiistorice, ci antiistoriciste. Argumentul forte este că nu este anihilată conștiința istorică, ci ea este reorientată.

Se impune diferențierea istoriei de istoricism. Acesta este un produs al pozitivismului științific. Reprezintă o istorie dusă la extrem, manevrată de dogmatism metodologic. Hans-Georg Gadamer avertiza asupra reducionismului istoricist și-l respingea cu tărie și convingere. În demersul separării istoriei de istoricism, mijloacele sunt participarea activă, cuprinderea intuitivă și „descrierea interioară”, după cum sugerează Ugo Bianchi.

Istoria sub impactul învățămintelor religiei este tentată să treacă de la semnificații superficiale ca: eveniment, factualitate, obiectivism, caracter colectiv, implacabil, concret, cronologic la sensuri profunde ca: memorie, conștiință de sine, experiență personală, subiectivă, individuală, trăire și viață spirituală. Pe de-o parte se găsește istoria evenimentială, cronologică, lineară, ce pendulează haotic între actualitate și penitente și nu vede comuniunea între trecut și prezent. Pe de altă parte, există istoria tradițională, mitică, rotundă, sacră și spirituală, ce se identifică sublim cu memoria și experiența trăită. Revalorizarea istoriei ca viață spirituală ar însemna că nu va mai fi o prăpastie între real și ideal, între *history* (istorie), care, de fapt, înseamnă *his story* (povestea lui) și *story* (poveste).

În Universitatea Spiru Haret funcționează Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră

Lector univ.dr. Nadia FLOREA
Lector univ.dr. Mihaela ȚĂRANU

Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră (C.C.O.C.) este înființat prin Decizia Rectorului Universității Spiru Haret, pe baza Ordinului M.Ed.C. nr.3235/2005 privind organizarea ciclului de studii universitare de licență și a Ordinului M.Ed.C. nr.3617/2005 privind aplicarea generalizată a Sistemului European de Credite Transferabile.

Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră își propune asistarea studenților și a absolvenților în procesul de dezvoltare personală, educațională și profesională în vederea alegerii adecvate a studiilor universitare și a facilitării realizării unui acord între caracteristicile psihologice și aspirațiile personale, pe de o parte, și studiile alocate, respectiv exigențele profesiunilor/ocupărilor existente, pe de altă parte în condițiile cerințelor dezvoltării economico-sociale și culturale specifice societății românești și europene.

Activitățile C.C.O.C. vizează îndeplinirea următoarelor două scopuri fundamentale:

- pregătirea tinerilor în vederea adoptării unor decizii corecte și realiste cu privire la deschiderile posibile asigurate de parcurgerea unei anumite rute educaționale și profesionale în domeniul carierei/ocupărilor;

- armonizarea aspirațiilor educaționale și profesionale cu sistemul social de valori, cu conduitele social dezirabile și trebuința personală de succes, dorința de autoafirmare, de acțiune și de autonomie a persoanei.

În urma activităților de consiliere, candidații/studentii/absolvenții Universității Spiru Haret dobândesc/dezvoltă:

- o perspectivă corectă cu privire la oferta educațională a USH, la structura, tipurile, profilurile de studii și sistemul de transfer al creditelor de studii;
- o imagine globală, dar realistă și pragmatică cu privire la structura și dinamica profesiunilor și a ocupațiilor din țara noastră și din alte țări;
- capacități de autocunoaștere;
- corelarea motivației și a aspirațiilor cu privire la educație, profesiune și carieră; armonizarea aspirațiilor educaționale și profesionale personale cu sistemul de valori, cu conduitele social dezirabile, cu trebuința de succes, de autoafirmare și de autonomie;
- capacitatea de a face opțiuni educaționale/profesionale realiste și adecvate potențialului aptitudinal;
- optimizarea capacităților personale implicate în viața socio-profesională a persoanei;
- dezvoltarea competențelor de luare a deciziei cu privire la ruta educațională și profesională;

- abilități de căutare și obținere a unui loc de muncă;
- competențe de realizare (punere în practică) a propriilor opțiuni și alegeri;
- competențe pentru îndeplinirea performantă a rolurilor specifice diferitelor profesii și ocupații.

Astfel, Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră desfășoară activități în următoarele domenii:

a) Consiliere psihologică și dezvoltare personală;
b) Consiliere pedagogică privind optimizarea învățării;
c) Consiliere privind cariera educațională și profesională;
d) Analize privind nevoile de formare și evoluția profesiunilor;
e) Training profesional.

Pentru fiecare domeniu de activitate vizată, Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră oferă mai multe tipuri de servicii:

- *Servicii de informare*, pachete informaționale, date cu privire la tipurile și profilurile de studii pe care le pot urma, posibilitățile și formele de calificare profesională.
- *Servicii de evaluare* inițială și de progres, pe baza cărora persoanele beneficiare pot cunoaște caracteristicile personale, abilitățile cognitive, strategiile utilizate în diferite situații și stilul personal.

- *Servicii de consiliere individuală*, pe oricare dintre temele sau programele desfășurate în cadrul C.C.O.C.

- *Workshop-uri/traininguri*, realizate pentru grupuri de participanți (maxim 15 participanți), în care se învață diferite metode și strategii prin aplicarea unor exerciții individuale și de grup.

- *Grupuri de suport*, în scopul explorării sentimentelor și comportamentelor, al creării unui mediu specific, împreună cu alte persoane preocupate de aceeași problemă, sub îndrumarea consilierului.

Conducerea CCOCC își propune realizarea tuturor acțiunilor, în perspectiva asigurării calității activității interne, a calității relației dintre învățământ și piața muncii și, totodată, a satisfacției nevoilor și a aspirațiilor individuale, dar și sociale.

Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră din Universitatea Spiru Haret se află, provizoriu, la sediul central (Rectorat), str. Ion Ghica, nr.13, etaj 5, sala 510. Programări la nr. telefon 021.314.00.75/76, int.353.

O nouă perspectivă asupra presei românești

Sultana CRAIA

răspândește pe toată întinderea globului și se face proprietatea omenirii întregii”). Un contemporan care a ilustrat modernizarea presei românești, pe care marele public îl mai cunoaște numai ca poet și dramaturg, a fost Vasile Alecsandri, prin săptămânalul ieșean *România literară* (al cărei program continuă pe acela al *Propășirii*) și pe care Valeriu Râpeanu îl consideră „o sinteză a publicisticii noastre”. Periodicul introduce

ultima expresie a presei romantice românești). Între 1857 și 1864, acest periodic care a fost implicat în „luptele pentru Unirea Principatelor”, s-a bucurat de o răspândire considerabilă, a avut o influență probabil fără precedent asupra publicului, a adus inovații, a deprins publicul cu dezbaterile publice, a exaltat ideea de libertate. Retorica discursului jurnalistic a devenit la un moment dat

desuetă, spiritul public schimbându-se fără ca ziaristul Rosetti să-l mai poată urma, dar ziarul a format o perioadă de gazetari și este reprezentativ pentru spiritul pașoptist și postpașoptist, cu toate exaltările sale.

C. A. Rosetti a făcut gazetărie politică, având mai mult entuziasm decât talent și stil, consideră Valeriu Râpeanu, dar „ziaristica politică” se afirmă, în opinia sa, prin B. P. Hasdeu. Acesta dezvoltă spiritul critic în presa românească, prin numeroasele sale publicații și prin simțul calității, prin enciclopedismul său, prin interesul pe care îl arată constant valorilor intelectuale și morale în presă. Redutabil polemist și umanist, el este și un „ziarist de concepție”, cum scrie Valeriu Râpeanu, în a cărui tumultuoasă existență de gazetar rezistă două principii stabile „spiritul național și democrația”.

Istoria presei românești a secolului al XIX-lea continuă cu două capitole privitoare la climatul intelectual, doctrinele politice și spiritul critic în lumea românească: *Titu Maiorescu și teoria formelor fără fond* și *Permanența ziaristicii lui Mihail Eminescu*. În ambele capitole accentul cade pe „critica de idei”, pe problematica națională, pe concepția – cadru și luciditatea celor două mari spirite. Publicistica de idei, cu liniile ei de continuitate și înnoiri aduse de modernizarea presei și a spiritului public, a secolului al XIX-lea, se încheie, în demersul profesorului Valeriu Râpeanu, cu capitolul *N. Iorga, ziaristul total*. Teoretician al „unui curent de inspirație națională și rurală”, polemist temut, orator faimos, N. Iorga pune în centrul concepției sale ideea de solidaritate națională, de libertăți „caborate în moravuri”, ideea construcției culturale ca piatră de temelie, ideea unei educații morale și culturale a păturilor de jos și a lumii rurale.

Istoria presei românești a secolului al XIX-lea, așa cum o vede, o descrie și o analizează din perspectivă ideologică, stilistică și politică – socială profesorul Valeriu Râpeanu, este o suită de etape dominate de personalități ce pot oferi modele și teme de reflecție viitorilor ziarști. Componenta care se referă la dimensiunea morală, la rolul și responsabilitatea gazetarului, și aceea care privește istoria ideilor și dimensiunea culturală, conferă lucrării nu doar caracterul unei scrieri de informare, ci și pe acela al unei încercări de formare, de educație, de stimulare, a respectului pentru jurnalismul adevărat, combatant, de substanță, un jurnalism pe care l-am putea numi *civic*.

Scopul cărții este, prin destinația de curs universitar, exact acesta: de a explica fenomene și a recomanda, implicit, standarde și exemple.